

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

TARMƏ HULUM

DAWBA

KOTROM BƏ GOLE TARMƏ HULUM A TIIRUŇA

Kormə kefter toŇ kəya, yə dəmpunu kampa bə ajew haa giide senka də Fəranşəna də le bə 1732. Yə gulnu duru daana yə haraŇ bə dəmpu pa a kaa gə minti əskəŇ Kel pəsaŇ kəmarwaŇ wəra a kora ta'-ta'i giide senka də AfərikənaŇ. HaraŇ bə dampa kefter toŇa haa J.R. Gschwend də le bə 1929. "All Nations Gospel Publishers" kultunu wəra də ku kaa gaalaŇ-gaalaŇ kampa 250, yə lənu wəra gəm. Kefter toŇ wəra bə bərsə-bərsə giide senka də minti Kel pəsaŇ kəmarwaŇ bə waate adar ta'-ta'i guudə 127. Hulum neke bə kulu wəra də ku kaa gaalaŇ bay manta kəkəy kasi kaanə "All Nations Gospel Publishers" ba. Gidiirə kaa ablaw gə minti kuy hal-hal, gidiirə kaa kə hurmaŇ də kaayaŇ gə caacaŇ gəm, gidiirə lamsaŇ ablaw gəm, asaŇ gəzi də kel kə PepeŇ giide kefter toŇa. Yə haa damdi Ezekiye, hulum bə jogte ku mini kə PepeŇ, a waataŇ wəra də le bə 586 ajew də minti Yeesu Kristu kəm bay weŇ ana:

"Ten bə ayaŇ talma təmarwaŇ daana dədərgə təmarwaŇ yaŇ... bədoona ta aŇ ji yaŇ kaa kətan, ten ji yaŇ Pep nətiŇ gəm." (Ez. 36:26-28).

COPYRIGHT

ISBN 1 - 919852 - 56 - 5

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(Une Mission de littérature évangélique financée de dons)

(Reg. No 1961/001798/08)

TARMƏ HULUM

A HAA KULI KƏ PEPEŇ ĐAWBA KO BƏ JONŇRE KƏ SATANŇ
(1 Zan 3:4-10)

A kekəy bə anke kefter toŇa keyaŇ, jə la cəerəma minti wə haa damdi kotrom ana bə minti tam neke bə ase kusrum ada. Tam bə bay derj mo, tam bə doo-derj mo, tam bə herjə-herjə ku tarməyam mo, tam yaakaŇ derj wəraŇ mo, tam neke yaŇ bə ase kusrum wəra ada damdi PepeŇ bə əsu bədoonaŇ ana gəm. PepeŇ ha'aŇ, wə gole paapa kaa kəman pəlaŇ ba, wə gole haa ku tarmə hulum fadi.

SatanŇ haa nər də rjete bə kel, a haa kumna kə kaa gə dər tilməŇ daana pepe kə kaa gə cəerə senkaŇ. A kole kusrə wəra damdi tá haa hulum bə digi kə PepeŇ bə dər pəfakiŇa ana, səma a paapa tó ba. Də terj keđe kaa kəman dayna gə doo-de haa minti a bədoona ana. Kaa terj ha'aŇ, yə gəneŇy diri ne minti SatanŇ haa damdi bə keyaŇ ana gəezin, yə de haa də kel terj pəda. Dayna, dambi bə deegŇ ana, kaa gə minti ji kusri damdi té kaa kə vaa-verj kə KristuŇ anaŇ yaŇ ablaw. (2 Kor. 11:13,14). SatanŇ haa pepe kə kaa gə cəerə senkaŇ. A bəwi dər kaŇ wəra dər diki neeterj gəm kir minti yə a ase pəfaki də Kel pəsaŇ kəmarwaŇ gə minti waate sam boblo kə KristuŇ wəraŇ ba. (2 Kor. 4:4). Kaa kə ji baymelenj keđe daana kaa gə minti ku tərməyinj wəra də herjə-herjə, yə haa damdi kaa kə bəwə-bəwi daana wəra gə mēe-mē tiinə PepeŇa ana. Də neeterj a haa anə derra damdi kə kaa gə cəerə senkaŇ ana fadi, yə bə de haa gud kumna kə kəwala. Tiirə táŇ ha'aŇ, ji jonre hebkena gjidiya, yə də kusri paapa bə de ku PepeŇa ba (Efes. 2:1,2). Dəwa dirj haa bə minti diri bəŇə la wəra bə ase lente neeterj. Jəone paapaŇ, yə haŇ haa kekəy bə minti de a mələy deker a bese bə bay tewerjaŇ fadi.

A kekəy bə anke kefter toŇa daana bə gole foto duŇaŇ, mindi mindi mo neke bə ase tərmyu ada. PepeŇ, haa hulum bə ase ku tarmə kaŇ. A haw ku bə gam dərəm cəerə tarməyama

minti a haa naanaane geezi moŋ, ba. Ase baymele nemtiŋ la, a malte kum cuuru ba. Gud maa mo kefter kə Pepeŋ minti: “Aŋ jəŋ ne bə waate minti baymele paapa sar áŋa baŋ, áŋ leŋe kusre áŋ haa áŋ toki, kəya gəezi paapa ku tarmə áŋ ba. Səma áŋ kaŋ ku áŋ ne wəra cəere baymele náŋaŋ, Pepeŋ vəegi giidu yaŋ wəra cuuru daana wə pi baymele náŋ wəra kede, gud bə minti wə biəti daana deker.” (1 Zaŋ 1:8-10). Tam neke bə waate minti tam de gud Nərtitiŋa daana gud Pepeŋa gəm, paapa. Haa la wəra mənə. Tam bele minti baymele jəe la kumna cəerəma, dawba tam ŋebe nəmti bə ji joŋre a Pepeŋ. Jəene minti baymelenj bə de dərəm haa tó, a malte kum cuuru ba, gaw guudu la wəra a Pepeŋ. Wə wəra maŋ bə dom wəra ku de Yeesu Kristu. Yeesu bəŋ cəere seŋkaŋa bə bi a seere kaa kə ji baymelenj wəra. Sataŋ ji de səbaki cəerəma gud bə minti tam dər baymelenja. Yeesu bəlkaŋ səbaki naata taŋ wəra, wə biədnəm wəra. Tam máŋ bə əsə-əsi tiinə Pep Cetceŋa. Wə ase kel kə metə-mete nəmti wəra kede, diki dəm de kar gə minti tam jiitiy dəgaaya-dəgaayaŋ gəm. Gəeli ablaw bə minti tam ŋoye wəra tiinə Pepeŋa minti wə a asam baŋ. Tam neke bə ŋoye kar gə minti tam jəy wəra tiinu bə gəm. Wə jəŋ kosnə hulum haa tó tə kəm, wə bə neke bə əski ba haa naanaane mo? Wə jəŋ dər hulum haa tó pə tə kəm, wə bə neke bə ase ba haa naanaane mo?

“Gud maa mo dər Pepeŋ wəra bə gole cəere seŋkaŋa kede bə aye səbaki a kaa gə minti belu de ku tərəyi soki mənə.” (2 Chron. 16:9).

“Gud maa mo Pepeŋ gole de de kaŋ daana wə ase kar gə minti yə bə jəyaŋ mənə mənə kede. Ko bə tilmə mo, tilmə nayta de niilkiikaŋ mo bə minti kaa kə ji baymelenj neke bə ŋoye ada minti Pepeŋ a ase tə baŋ, paapa.” (Job 34:21,22).

“Səma Yeesu doŋ gud kel neeterja ba, gud maa mo kaa kəsarkaŋ kede wəra de duru kaŋkaŋ.” (Zaŋ 2:24).

“Waaləŋ kə kaa gə minti Pepeŋ vəegəŋ giidu wəra cəere

lanje neeterja daana we piiniy baymele neeterj weraŋ gem. Waalerj ke hulum be minti Barkan paapa be enku baymele nuutuja cuuru ban, be minti kel ke gul-gulan paapa suru ban, gem." (Ps. 32:1,2; 51). Yeesu yan kem dayna be mante aŋa: "Aŋ kaa ge minti geyan wera kasi eele be hale ku gilij, aŋ beeda saran da, ten ayan faakerj yan." (Mat. 11:28-30).

J.R. Gschwend

DE BƏ BƏLAMIDƏ FOTOŇ FOTO BƏ AJEW

Foto tonj ta keraŋ ge der aŋ cære tarmæ helgæ dawba hulum konkor be minti Tiiru Cetcetaŋ kem paapa giidu ba, we kem be de gud kar ge cære serkaŋa. Keftor ke Pepeŋ mante hulum tonj hulum be jæti baymelerj. Hulum tonj yaake kusru be de gud diki be kar ge cære serkaŋa daana gud kar ke baymelerj ge minti we bælæy ablaw gem. Fotoŋ be tarmæ hulum gole der Pepeŋa haa be keraŋ ana. Der de hæl-hæli waate haa sam markete de kumuy. Prov. 23:29-33 minti: "Waate minti: 'Hii, kaalayana! Hii, yaayo!' haa mindi mo? Gebarj be bay belam duŋ daana lete be bay kel ke guduŋ haa ke mindi mo? ņorme be kuŋ haa ke mindi mo? Der de hæl-hæli diwikwikaŋ haa ke mindi mo? Kar teŋ gila haa ke kaa ge minti cæwaŋ dærey anæ kurmusi ku kumuya be serj. We haa ke kaa ge minti be le gud gidiire kunmuy be siisi dihiŋa. Kumuy be minti wera be awæ-awæ pisi giide tæyerja ha'an, a yaake dærem mæn cuuru anæ ta sokdaŋ fadi ba. Kumuy tonj ha'an, ye gænu neŋ, we ge anæ jægal-gal-gal. Sæma adoro ŋaanaanæ moŋ, we be kem damdi henjiŋ hiti kaŋ ana, paapaŋa damdi akay ŋete kaŋ ana gem. Kæya kar kerman ge bay gole be kalte yan wera dærema verew-verew. Tam be waate kum yan wera hæyhæy gem."

Peyan cære hulum wera anekay apayan, adoro tam ase ha'an ku tarmæ hulum. Foto be kar ge minti giiderj, gam dærem cære baymelerja ablaw gud maa mo tarmæ hulum

1. TARMƏ HULUM BƏ JƏƏTİ BAYMELEŇ

ha'arj, baymele bæ əsə-əsi ada, a damdi kuli nuuturj ana fadi. Baymele torj rjarj bæ ane bege bæ minti tam fələy giidə foto torjarj. Peperj waatarj arj ku Zeremi, hulum bæ jogte ku mini nuuturj, minti: "Tarmə hulum wera də larə-lerə dede, hulum nekarj bæ seera wera ba. Minti neke bæ əski gud diki naata pə mo?" (Jér. 17:9). Yeesu də kusru dorj haa də kel terj. Wə mintiə "Gud maa mo, haa ku tarmə hulum da gal aker da minti kar ha'irj feke warda da adarj: anə diki bæ baymelenj, jəti bæ booborj, degaayanj, awe bæ titinj, piwpiw, heryəm bæ kar, jəti bæ sərkarj, jəti bæ tiniini də karj, beye bæ ku gilinj warna kedərj, saane bæ kar bæ wələk-wələkinj, sarte bæ karj, teke bæ cə bæ apəyarj, daana anə jəti bæ kel bənjbənbənjəmirj. Baymele torj gilanj kedə kalte warda gal aker da, bi a kole hulum wera paapa cəceti tiinə Peperja barj haa tó." (Mar. 7:21-23).

1. **Kasko gə minti yə məntəy "paworj"** — Yə haa kasko gə minti karj bələy abalw gud pesarj di. Tam bæ əsu a foto bæ ku tarmə huluma gila, wə ge dər cəərə baymele bæ he bæ cəərə kusrum apəya. Tam dəkə la cəərə Lusifera. Wə jərj haa hulum bæ digi kə Peperj bæ darə-dərə kumsurj kedə haa tó. Wə awarj dər baymelenja gud bæ minti wə harj cəərə kusru apəya, a ko torja ta wə kolorj acukur də Peperj. Yə məntu haa Nertitij gəm. (Es. 17:9-17; Ezé. 28:12-17).

he bæ cəərə kusrum apəya ha'arj, wə bərj sar Nərtitij da. Wə guudu ablaw. sərte kaa kəman teke cəərə kusri apəya gud bege neeterja, gud ase neeterja, gud dəməəmə neete pas-pasara, kumundu ba gud mele neeterja. Sərte kaa gaalarj yarj pa, yə teke cəərə kusri apəya gud kar gə minti yə gəbtəy siri gə weldə-weldərj gə gusi awəy-awəy damdi wera bæ jeerə-jeere giidə Es. 3:17-24 ana. Kaa kəman yarj pa, yə teke cəərə kusri apəya gud kəmoomo di, gud serjla meeterja. gid t'osi neeterja, gud boome neeterja gəm. Ciiri garj wera minti "Peperj hēne wera tiinə kaa gə minti teke cəərə kusri apəyarj, səma wə ji pisinj sar kaa gə minti harte cəərə kusri adoro tiinurj." (1. Piy. 5:5). Peperj bele he bæ cəərə kusrum apəya ba anə ceki, daana diki bæ minti kaa kaayarj terj maa torj gəm

mo, bæ gem. (Prov. 8:13). "Diki bæ minti kaa kaayan terj maa terj gem mo ðalkam wera daana he bæ cære kusrum apøya gam wera ðer baymelaŋa." (Prov. 16:18).

2. **Kooyan** — Wæ haa bege bæ minti duru de serew-serew. Wæ gam dærem cære kar ge minti kusukinj bæley, kar ke zefæ-zefenj, kopenj daana ji bæ piwpiw. Kumsæ baymele teo lakiŋ bæ ji ablaw ðer ko bæ hebkønaŋa, haa ko bæ adoronj fadi. Baymele terj zulunj ablaw sëm monj, wæ gam dærem cære kel ge minti Yeesu wætonøy dayday minti yø gøezi. Wæ a waatanj minti ko bæ adoronj ji yanj damdi ko bæ minti a jøŋ ðer ko vil ðe Sodom daana Gomor ðan ana. (Gen. 19:12-25).

"Diki bæ baymele terj dayna bæ tuukti ablaw ger kaa ge minti bæ de gud Peperja, a ko bæ lakola, a ko bæ hæti ke karmø lakola gem. Kel ke lanj-lerje terj duusi wera ablaw bay kесе daana nærtit-nærtiti ku tarmø kaja. Wæ duusi wera haa gud kar terja laki kønanj: silmanj, ko bæ boomenj, kefter bæ tope bælambe ðe ke baymelan, se kar gaalanj-gaalanj ada pa. Bedoona ana, karman bæ minti Peperj mæntu baymelenj, kaa kæsarkanj mæntu "diki ke kaa ke dogoynanj". Kømar kaalay ablaw anjete kefter ge bay bælam du, yø tope kel durj siri anø fad-fadi. Yø jæti bedoona ðe filmø ðe minti yø goltanj gem. Køkøy terj ðe a møy a kel ke kes-kese daana marva gay ablaw gem. Kaa ge minti sëmey hage ablaw giide filmenjanj, yø bele minti té kole la bæ tee ana gem, jøene nuutu minti ðe neetenj bæ zefæ-zefæ monj. Kuli bæ minti yø hergi adanj, haa ko bæ minti kel ge zefæ-zefenj ko adanj gem. Ke kaayanj ge minti simiy hage pøsanj giide Kefter ke Peperja, damdi Yosefi ana, ciiri ge terj wera (Gen. 39). Peperj waate anj paapa minti anj boome la ðe jæti bæ boobonj ba, wæ waate ðaw minti: "Anj haa giidinj la wera sar jæti bæ boobonja! Baymele nayto bæ minti hulum neke bæ jøw keðe, jøw karman ðer kusuki du ba. Søma hulum bæ jæti boobonj ðalke kusru wera neŋneŋ keðe haa tó ðe kusru gadi fadi. Ana panj, paapa ðe ðeranj bæ mo minti kusranj haa kuli ke Tiiru Cetcetanj ðe minti Peperj ayanj ðer, ðe minti hebkøna giidenanj? Kusranj

paapa nēeti pēda, wē mánj kē Peperj.” (1 Kor. 6:18-19).
“Hulum bē minti ðalkarj kuli kē Peperj weraŋ, Peperj besu yaŋ wera gēm, gud maa mo kuli nuutorj wera dera'i a nuunu. Kuli torj, haa aŋ dē kusrēŋ faid.” (1 Kor. 3:17).

3. Gaduuruj — Gaduuruj gam dērēm cēerē baymele bē marketeŋja daana heryēm. Wē haa bege bē zodi. Wē felaŋ ne nuutaŋja maa torj a kēkēy duŋ, wē hēmu fadi. Wē hame kar bay gēdēegi di, kar pēsaŋ dē kaayaŋ gē baymēlaŋ kede. Bēdoona gēm, tarmē hulum bē baymele bele kar kede, damdi gaduuruj ana: anē kel kē waateŋ, kefter muntu-muntu mo, kel kē baymēlaŋ mēntē-mēntē mo kede. Pep bē dēdērgēŋ a jēŋ kusrē hulum haa minti wē jē la kuli kē tō. Kēya wē zēbēŋ wera gud kar kē hame gē baymēlaŋja, gud anē se d'awba hame bē kesēŋ, gud anē gidiiŋe doroŋja, gud kar gaalaŋ-gaalaŋ gē minti ðalke kusrē hulum gēm. Kusrē kaa kaŋkar dē kēram haŋaŋ wera dayna dē se daana hame bē kesēŋ dēraŋ bē dayday. Karman bē minti neke bē dē kaa tēŋ wera ku se daana hame bē kesēŋja bē minti kulniy wera kafkam, haa sēðaki kē Peperj d'aamēna. Sēma kaa gē minti bē dē gud Peperjaŋ, yē sē a ji damdi kaa tēŋ ana ba. Yē jēŋ ne damdi tē anaŋ, yē zēbē wera haa kusri bē minti haa kuli kē Peperj dē diri re'i. Yē damdi kefter kē Peperj a waataŋ ana minti: “Aŋ gē asē-ase bē mo minti aŋ haa kuli kē Peperj gadiŋ...? Hulum bē minti ðalkarj kuli kē Peperj ne weraŋ. Peperj besu yaŋ wera gēm.” (1 Kor. 3:16-17).

Hulum bē minti dē heryēm ablaw, wē paapa tiine Pepeŋja hulum pisi bē gēm. Aŋ hame kar haa minti aŋ jē la zuki dēdērgēŋ. Bēdoona gēm, aŋ ji zuki dēdērgē ha'aŋ, paapa gud hamēŋja tēwa ba. Hulum bē minti dēr taya, wē neke bē seepe wera jēone minti wē hamarj ne nuutu ga'i. Sēma hulum bē minti dē heryēm bele haa minti “ayē da dē ada, ayē da dē ada!” fadi.

Hulum bē saane kar seepe hōy ba. Giidē Jaa dē Ajewa ha'aŋ, wera bē jeere-jeere minti hulum bē heryēm daana hulum bē marketeŋ kirka awe wera dē pērki. (Deut. 21:18-21).

“Gud maa mo, hulum bæ marketeŋ daana nayto bæ minti hame kar bay gædeegi diŋ ge kusri wera de caaca. Ada pa, hulum bæ minti de a kina gæmæ, cuuru bæ de a awe wera haa bæ tere demæeme yungura... Hulum bæ minti geryi nuutuŋ de kaa ke jæti ane boobon hare keser der buru.” (Prov. 23:21; 28:7). Cærem hare la bæ dikki cære hulum bæ bege koman bæ heryem-heryema sowa. We a kolon wera kafkam ke saane bæ kar. We merj keyaŋ, we harj duru apeya, bæ kaara lam der cowaŋa ku gæliŋa! Baymele bæ minti i gud markeŋ daŋ, wera de der kar kedde jæne nuutu minti sumu gaŋ wera me ba. Kena ta’ kenaŋ, kel a he wera ge boome ba. Kel waate wera ane kanjan cære ko toŋa. Peperj bæ waate aŋa wera kanjan giide kefter nuutuŋa minti hulum bæ markete ane mena fele ko a Kumna ke toŋa ba. Kaa ge minti ji kumuy bæ warj-warj de kaayan ge minti gusu weran, keeti humuy yan basi kedde. Gud maa mo, Peperj minti: “Gæliŋ cæreŋa, aŋ kaa ge samsam agal de se bæ kumuyan. Aŋ kaa ge minti van wera zeeger de kumuyi marj bæ teptu duruŋ.” (Es. 5:22). “Gæli cærema, tam bæ minti he gud kumsum bæ se kumuyan. Tam bæ minti merku wera de kumuy kir minti tam golæ galaane du lanj.” (Hab. 2:15). “Ane gundiŋ de adigiriŋ, ane akockocoŋ de kelew hage gedgedi a ko bæ kedwey nætiŋa. Haa ko bæ minti ye ke kumuy ada ane par-par giide kæyewa gem. Soma cæreŋ paapa bæ ji a karman bæ minti Tewban juunuŋ ba. Jorje bæ minti we bæ jewan, aŋ paapa bæ esu ba.” (Es. 5:12). Ane baymele bæ minti kusre aŋ bæ hate-hate de baymele jow cære serkan wera bæ waate-waate keker giide Gal. 5:19-20: “Kusre aŋ bæ hate-hate de baymelenj bæ minti bæ jætiŋ, wera de der aŋ ane pedaki. Haa ane ji bæ boobon daana kel ke zebæ-zebæŋ, ane jæti bæ kel ke jeedem-jeedem adewalde kumsin, ane ke bæ awalanj a kar ge minti kanj guluy pepe neeterj, ane jæti bæ zogoy, ane malte bæ der kumsi weran, ane kolte bæ geban de kumsi, ane giidiŋ ge hatan ge cære kumsen, ane warj gem. Mindi mindi mo golde haa a kusru gem, ye teke wera a diri ta-ta’iŋ, mindi mindi mo de haa gud hulum bæ minti kuy de kumsin... Kaa ge minti jæti kumse kel terj keyaŋ, ye de a ve a Kumna ke Peperja ba.” “Aŋ a markete wera de kumuy ba, gud bæ minti we de a kolon bæ

ji hayam-hayama. Sema anj yaake kusranj la a Tiiru Cetoetanj be dosonj ku tarmeyanj wera.” (Efes. 5:18).

Gole la, Yeesu be mante kaa ge minti de kinkin: “Mindi mindi mo jeene de kinkin, we baeda sarən da a se kan!” – Anj kaa ge minti kinkin daeranj kede, anj baeda, kan yanj kena. Koo nuutu hulum be minti sunju paapa kaesu banj, we baedda. Anj baeda bay sunju, anj doo kumuy be atelaelemanj la daana ane kaw ge minti hulum a gusniy a naenanj. Anj werke kaman ane mena ba!” (Es. 55:1). “Sema hulum be minti se kan ge minti ten be eyu dunj, kinkin daw hoy pada ane ceki. Kan te ge minti ten be eyu dunj, ye kole giidu damdi kesar de kan ge minti aye warda de sɛbakinj ana. Terj haa kan ge aye daɛdɛrge de bay tewerj.” (Zan 4:14).

4. Totokan — gam daerem haa caere kosloma. A ko tonja ta, kaman be minti anj a kirka jew wera daynanj, koslom waate anj minti paapa, kem dibiinim. Totokan gam daerem caere zala gem. Bay derj daana ane zal de gud kumsi. “Hulum be koslom ha’anj, caade kar golde ko be ewu wera, gud maa m o kaesu paapa be de jonreba ba. Der hiija saksaki ha’anj, we de caade fele kar.” (Prov. 21:25-26). Zosue a waatanj kame ge Israel ne wera mintie. “Be minti anj de a ve giide senka tanj na ha’anj, anj a ji de koslom ba...” Kusuki ke hulum kisirkin anekay fadi ha’anj, cuuru paapa be ji minti to fale kar ke Peperj la ba. Yeesu waatanj minti: “Anj aye sɛbaki la a kusranj be ve a ku kuli felerlenjina.” (Liki 13:24). “Hulum be minti golde, we fele.”

Agal de seerenja daana agal de holonj de kusre anj a tiirunja ha’anj koslom dootonj ko tonj nerj, we de daerem a besenja wera. Koslom ham kum wera bay toose Peperj. We ham kum wera bay golde gud kar pesan ke Peperj daana bay de Kel pesan ge minti Peperj a weteney weran gem. We de daerem a besenja wera. Be minti Peperj saksaki be waatema be waatema minti tam aye ku tarmeyam la wera dayna a tonj, Nertitinj be waatema gem minti, paapa, kem didiini, dawmay kem hi baalanj. Anaanja kel terj be ji ba. Bedoona ta, tam me

wera ada ane me bay fele seereŋ a sam Yeesu Kristu. Peperŋ waatam minti: "Aŋ eŋkeŋ dorde Peperŋ ne daynaŋ, aŋ a heŋ ku tarmeyanŋ wera ba." (Heb. 3:7-8). Aŋ gosə golə la kəm mo! Kaa bastanŋ wera kampa anii-ne mo de diŋinŋ minti te be aye kusre te yanŋ hōy a Peperŋ, səma diri be felanŋ pedanŋ. Jəe la wera cəerema minti ko be dibiinim paapa nəmŋi ba.

Totokanŋ gam dərəm cəerə zala gəm. Kaa gə giide serŋka de Afriki de agal kə tamkanŋ jəeti zal neeterŋ saksaki haa de kerke totokanŋ. Giide foto nāŋa ha'anŋ, totokanŋ waate haa sam zal. A Waate pa cəerə minti hulum aye kusu a zal, dawba wə ji jonre dərə, dawba wə waate ku. A kirka minti hulum tonŋ sə a aye kusu a Pep be dədərgəŋ daw, wə bele ba. Keftər kə Peperŋ minti aŋ mantə Peperŋ la jəe ne minti aŋ dər kumsə gəeli tonŋ lak kənanŋ: moy, gəelinŋ, caacanŋ daana dər ko be minti kanŋ eŋeŋ ne be gama wera de kum. Gud maa mo, Peperŋ manŋ be keye zəanŋ ku anə gəeliŋa. Aŋ a mele diŋi de aŋ minti aŋ baadanŋ wera dawba aŋ hofonŋ wera ba. "Gud tenŋ ta, de kə hulum donŋ dər Barkanŋ neŋ, wə əyū səbaki be ze aŋewa bay walka." (Ps. 37:23). Aye səbakinŋ a hulum be ji de ganŋeranŋ haa Tewbanŋ, daana wə ji waale haa gud kel nuutanŋ. Jəene nuutu minti wə awanŋ ne adawranŋ, wə bese kolboŋ ba... "Aŋ ase la wera minti keye be he hulum apəya bi paapa agal de minti cəwanŋ daage da adanŋ ba, paapa agal de minti cəwanŋ awe atəlenkənanŋ be gəm. Wə bi paapa agal de golorŋ weeterŋ de be gəm. Hulum be jeme keetinŋ daaməna haa Peperŋ. Wə he cəerə hulum apəya haa to, wə hare cəerə naayawtonŋ adoro haa tó gəm." (Ps. 75:7-8).

Peperŋ giŋinŋ karmə gə Israel wera kanŋanŋ minti: "Hulum anə mənə adəwaldənŋa a ge kurmuŋyū dawba turnu a cəwa be keere wera duuru ba. Hulum anə rənəna a aye kusu a ji be zala ba, a ji be hōyna ba, a mele be kəmaara ba, a ke be dara ba, ka gə minti nele de kəwal ba, a kaa kə jəeti zogoy ba, a kaa gə minti nele de kaa kə mee-menŋ be gəm. Gud maa mo kaa gə minti gəeti kumsə kar tenŋ keyanŋ, yə gole jeedem dər Peperŋa fađi. Haa gud tenŋ ta, Peperŋ ayanŋ serŋka de minti aŋ be de a ve adanŋ, gud be minti kaa kə giiderŋ jəeti

kumse kar ten.” (Deut. 18:10-12). “Səma kaa gə minti jəti kel gə zəbə-zəber, zal, boobon, awte titin, ke awalna a kar gə minti yə guluy pepe neeter, hatar, kusri wəra bə ɲete kelar, kaa ten kedə yə yaake wəra tiilima.” (Vedə 22:15). Peperj minti “Aŋ a golde kəkəy anə weseki bə tepe bə nele də kaa kə mee-meŋ ba, gud minti kel ten kolon wəra gə zəbə-zəbə dərna. Ten haa Tewbar, Pep nəetin.” (Lév. 19:31). “Jəme minti yə berj ne a karj kurj minti: Aŋ golde kəkəy la bə de a tepe bə nele də kaa kə mee-meŋ, daana kaa kə jəti zogoy, gə minti waate kel neeter pulumpulum, aŋ hərəy kel la minti: ‘A haa pisi bə minti kaa kəman nalə la də Pep neeter dogoyna tə gem mo?’ ...Yə dee la gud kel gə minti Peperj hətənəy daana wə wətənəy. Gud maa mo jəne minti kel neeter teparj də kə Peperj bar, pedaki nuutu neke bə wəley wəra ba.” (Es. 8:19-20).

Peperj bə waatam kela daana wə bə zem guuduma a kəkəy bə minti tam bə aŋke kefter toŋa kəyan, minti tam kolə kerkem la baymele nəetin daana tam aye kusrum la wəra a tó. Səma totəka də minti tarməyamarj koltom giidire kel ablaw minti paapa kəm ba. A ji wəra anə kedə-kedə bə dosom ku tarməyam wəra də walkarj. Tam isi bə le ku kusruma fadi minti: “Ten ayan giiden ne wəra a Peperj kənar, gə gerdən, gədaarən, daana kaa kaayan bə waate minti harmə mo? Bə ji mán kəya ten de hərgi anul peda tə gem daana ten de a gole anul tə gem, ten bə ji naanaanə mo?” Pisi duŋ haa bə minti tam a sə a mele dərəm cərəe hurma kə Yeesuŋa daw damdi anə waale nuutu boblon, kəkabi nuutu pisin, meyan nuuturj daana dedərgə də bay Teweŋ. Tam haranj bə mele dərəma cərəe kar gə minti tam a sə a yəəkəy wəra pə daw. Tam sə a yaake Yeesu mán bə kele ku tarməyama. Gud tena ta, walka də kaa kesarkarj daana walka də meŋ kolom wəra kafkam kə Satan... Yeesu də kuru wə kolon bə te ana gem kir minti tó balke səbaki kə Nertitin la wəra də me kə toŋ, gud bə minti karj fele meŋ gud kel də. (Heb. 2:14-15). ‘Diki bə minti bə zoktom guuduma saksaki minti tam a aye kusrum a Peperj bar, herjem ku tarməyam wəra dər hitiŋa saksaki, hāā bə minti a de kole wəra gəgarj bə kerke totokarj anarj.

5. Kiiriw — haa bege bə waŋ-waŋ daana bə tope kar. Bədoona gəm, agonogin, waŋ daana nonoknonokin he koŋ wəra ku tarmə huluma. A ko toŋa ta baymele toŋ dangeŋ ha'aŋ, cuuru de a awe haa awe bə titiŋ. Tam neke nuutu bə pi bulum cəərə nonoknonokiŋa, səma bə de a deye hōy ha'aŋ, a hare bə naake wəra damdi cəwaŋ ana. Dəwa diŋ a sə la wəra minti kar teŋ ye ada bədoona ana. Gud teŋa ta, manta Yeesu la minti wə dom la wəra ku kar teŋa. "Yaake waŋ la wəra, de talma de bayməlaŋ gəm. A yaake tarməyam bə humi puugula ba, gud maa mo. kel teŋ gam bə ji baymele." (Ps. 37:8). "Talma de bayməlaŋ a kepte kaŋ ablaw. Waŋ de səbaki damdi kan ge āye ge deewəŋ ana gəm. Səma minti neke bə gerge tiine hulum bə minti giidu hətu cəərə kumsu mo?" (Pro. 27:4). "A kolte waŋ dər diki dəma anə cəlam-cəlam ba, gud maa mo, kolte bə waŋ cəlam-cəlam ha'aŋ, kalte warda giide kaa kə tiniiniŋ da." (Eccl. 7:9). Səma bə hebkənaŋ kolte bə waŋ, ŋoryeŋ, aŋ yəəkəy la wəra. (Col. 3:8).

Kaa yaŋ ablaw se kumuy, ke abal bə hare ku waŋ neeteŋ adoro. Səma "kumuy neete toŋ ha'aŋ, wə damdi məyawməyaw de akay ana de govovo ana gəm." (Dt. 32:33). Ge bə acukur pisi haa dər hulum bə ji bayməleŋa. Səma Pepeŋ minti tó haa hulum bə ge abal nāŋ daaməna fadi. Bədoona ta, Yeesu minti: "Balə hulum bə agejandəm la damdi kusrum ana." "Aŋ balə kaa kə acukur dər la." Pepeŋ waataŋ wəra minti tó vəegi giide tó wəra cəərə baymele nāŋa jəone minti aŋ vəegeŋ giide aŋ ne wəra cəərə kaa ge minti jəeti bayməleŋ sar aŋa ana gəm. Diki bə laawəŋ daana ŋoryeŋ haa karman bə baymele dər Pepeŋa. Diki bə minti mele kaŋ bə duuri daana bə ge kora wəraŋ, bə əsə-əsi ku tarmə huluma. Gud teŋa ta, Pepeŋ aye kəkafi taŋ jəe la ku tarmə aŋa saksakin.

6. Həŋjiŋ — leŋaŋ Eva wəra giide aka de minti ye manta Eden. A bəlkəŋ adəwaldə kaŋ wəra de Pepeŋ. Gud teŋa ta, hulum paapa bə tepe ku de Pepeŋ pəda fadi gəm. Satan a haa hulum bə digi kə Pepeŋ, kəya a bəlkəŋ wəra. Bə minti Pepeŋ jəŋ anə Adam daana Eva cəərə seŋkaŋaŋ, ye a jəŋ

ha'an, aduubə di pisi də Pep neeter. Satan derj a ase bədoona keyan, giidə əsənj bə hata ciiri, gud bə minti golorj duru ha'an, yə hanj kod tarj wera. Gud giidə bə hatu tarja ta, a əsənj keya minti tá bəsəy la wera. A ko tonja keyan, a felarj kəkəy gəəzi. A bəlkənəy jaa neeterj wera də Peperj, a bəznəy dədərgə di wera gem. Bedoona gem, kumsə giidu bə hate tonj keyan, yarj dayna ku tarmə kaa ablaw. Sar diki tonj keyan, bə ji jonjre də kaa ablaw gem. Yə asanj ne minti kalyaw kəna, wə pisi akera girdun, daana pa kəəsu bə kolterj, yə bele a sərəkənja suru fadi. Keftər kə Peperj minti: "Giidə hulum bə minti bə hətu cəərə kumsun ha'an, yə dom anə nəl damdi mən bə tope kənja bə fadnə-fadnan ana." (Can. 8:6). Sərəkənj aye diki bə baymelenj tarmə huluma. A balke ape kə kaa kaayanj wera. Terj paapa ku gadi ba, a kaate kaa bə awte kumsi wera. Kel terj jəterj ablaw ablaw giidə kuli kə kaa kəmana damdi hulum də murun ana. Gəelinj yarj ablaw ada pa, giidə kanj yakte wera də agonogi cəərə kumsi. Baymele tonj gila kedənj, kəsar du gə vaa-ve haa cəərə giidu bə haterja bə minti wera bə ji a kənja kedə aduubə də kənja. Koo nuutu kaa kə jonjre kə Peperj, kaa kə waate kel nuutunj daana kə Paster ha'an, yə bə jəti baymele tonja gəm. Pisi durj haa bə minti yə sə a isi wera də gengelenj cəərə ko tonja. Yə kirka ji kaa kə zuuri kel. Jəəne paapanj, Nertitij balke jonjre neeterj wera. Peperj ganj hulum baalarj ne a jonjreja minti tonj dərənəy də səbakinj, yə jənj kaa kə zuuri kel banj, giidi isi bə hətəya cuuru.

7. Agezekinj — fele hame nuutunj haa sərpey serkənja. Wə gam dərəm cəərə heryema. Gud maa mo, "Heryem də soloy haa kəsar də kel kə bayməlanj." (1 Tim. 6:10). Giidə serjka də Konjonja ha'an, agezeki kəman yarj ada. Wə hame aturmunj ablaw hāā bə minti giidu də a naake wera kas seeperj, adoro haa keya me du fadi gem. Hulum bə heryem ha'an, kəəsu aye cəlam bə keye kaa kə caacanj ba daana kaa gə minti dər gəelinanj. Səma wə ji wera anə kedə də gidiirə hel pəsanj, də nayta də bayməlanj kedə minti hurma də cəərə serkənj kedə kolə la wera kə to. Hurma tarj ha'an, atewernenenj daana googonj bə balke yarj wera. Yeesu də kusu waatanj wera

minti: “An a kote cære bege næstij adawra kena ba, gud be minti ane atewernenerj daana googonj be fielku wera, kaa ke gegaayanj be hiti ku kuliŋ wera cuuru be humtu. De næstij jee la pisi kir minti Peperj kotə kar pesan la a nænəŋ apəyna. A ko tonj na ha’anj, ane atewernenerj daana googonj hudruy wera ba, kaa ke degaayanj neke be hiti ku kuliŋ be gem. Gæezi, ko be minti bege næmti adan ku tarməyam ji haa ada na gem.” (Mt. 6:19-21). Anə Akan də ge girdunj felan beserj wera gud be minti wə belan kooso be gusi awey-awey, soloy, perki be minti seke pelək-peləkiŋ, daana deməəmənəŋ ablaw. (Jos. 7). Hulum be gud Yeesu be minti yə məntu Zudas Iskariotij, ganj zew wera gud be minti bele be soloy kulnu wera hulum be ji akoloki cære Barkan nuutuŋa, hulum be belun. Soloy daana kooso be gusi awey-awey də kusri paapa kar ke baymelan ba, səma diki be belej be minti be əsə-əsi wera ku tarmə huluma, baymele haa tó. Gidiire kaa ablaw, kanjar də kəram ge minti cære kumsi ta-ta’ij baste kusri wera daana kaa neeterj, gud diki be golde soloy be ablaw. Bedoona ta, yə aye kusri wera a nəe lete be ane matnanj, be fele soloy ane həfi fadi bay geeliŋ. Anə diki be minti tam kole la wera də hurma bay geeli dunj, saksaki ha’anj, melam guudum wera a meŋ dawba be ge zewa wera. Bele be soloy daana heryəm be kar de gud kumsi saksaki də bele be meyan daana bele be kole wera də səbakiŋ. Kumsə səbaki tanj be kenarj ana: Səbaki də poltikij, be isi kumna cære kaa kaayanjanj, səbaki də hurmanj, be gisti ku kaa ke caacanj wera, dawba səbaki də lamsonj, de minti kole sətə kaa kəman wera də səbaki, be əsə-əsi cære jonre be tapiŋa, be he cære kusri apəya deŋanj bele be minti yə sə a bele Peperj duurunj. Kumsə kaa tenj ha’anj, kaa ke doo-de ge gud Kristu ge minti kuli be tapi neete paapa wera pedaki gar banj, yə hage diiri be anə hay. (Mar. 9:38). Kəya Yeesu waatanj kanj kedə minti: “Gole la! An amə kusreŋ la pisi ku heryəm də begeŋa, gud be minti dederge də hulum hanj sə begeŋa ba, wə jee la nuutu də bege ablaw daw.” (Liki 12:15). Anj gole kel ke hulum be bege be bay diki kel la. “Wə əsəŋ be diki ku tarməyu minti ten jee la kena naanaane mo? Ko be minti ten vaa kaasaw nin la adanj kedəŋ, paapa. Wə haran be waate kusru tó toki

pa minti: 'Gole la kel gø minti ten bæ jiy ha'anj, ten cø gedargedaw nin wera, ten hare bæ hersi gaalarj kømterja dønjarj kaayanj. Ten ve kaasaw nin ada kede dø kar nin kaayanj kede gem. Ten bæ waate kusren yarj pa minti; Ten dø kar gø døkø-døke kir laate ablaw. Ten maahø la, hamø la, saa la, daana waalø la.' Søma Peperj wætunu minti: 'Bø bay diki kel torj! Tam me yarj wera duugj køna. Kar nømti gø minti tam tukni ciiri gilanj a minti tøm?' Yesu wætønøy ada pa minti: "Kel ji bedoona ana sar hulum bæ minti kote cøerø begerj a kusru tøwanj, søma wø paapa hulum bæ begerj dør Peperja ba." (Liki 12:17-21). Yø aye begerj bæ cøerø serkarj la wera kede nuutu a hulum køman daw, wø keyu a maa mo jøene minti dødørgø du bese wøranj? (Mar. 8:36). Keya Yeesu waatarj kaa kø guudurj minti: "Anj a yaake diki dørj wera bæ lerte gud kar kø hame gø ji zugirja ba... gud bæ minti dødørgø dø hulum dønjarj kar kø hamerj... Høye bæ golde kar terja saksaki ha'anj, kaa gø cøerø serka gø minti Peperj paapa dø diri banj. Søma nøtirj ha'anj, Barkanj bæ asø-ase minti anj dø tay dø kar terj. Nøtirj, anj golde kumna kø Peperj la, wø bæ ayanj kar kaayanj terj yarj ada daw... Gøezi, kø bæ minti begerj nøtirj adanj, ku tarmøyanj ji haa ada na gem." (Liki 12:22,23,31,34).

8. Satan — Kaa kø rjete kel kede ha'anj, birdirj haa Satan. A haa bødø rjete bæ kel gem. A haa hulum bæ minti zøkte gud karj bæ ji baymelerja kede. A bæ esø-esi kumna tarmø huuma haa tá. Yeesu minti: "Børanj haa Nørtitirj daana anj bele ji haa kar gø minti giidø beløy gem. Dø anø hää fadi, a hulum bæ awte titirj. Kel gø gøezirj, terj harj sara ba anø øeki, gud maa m gøezi paapa giidø ba. Bø minti a rjete kel, a waate haa kel gø minti berj giidø danj, gud bæ minti a hulum bæ rjete kel, a haa nør kel kø rjeterj fadi." (Zarj 8:44). Kel kø rjete gø minti gole dør karja faatarj, yø paapa hal dø kel kø rjeterj kømterj ba. Yarj haa hulum rjete kel a kel kø waaterja, a jeeraja, a jorjerja gem. Hulum bæ minti kel gø kurj fias-fiasirj haa hulum bæ rjete kel gem. Hulum bæ doode bæ gud Yeesurj neke bæ rjete kel ba. "Anj waatarj ne minti anj gø tapø-tepe duururj, anaanja anj køm bæ dø gud kar kø tilmerja fadi parj, anj cøme

tete, áŋ paapa bæ ji gud kel gø gøeziŋa ba.” (1 Zaŋ 1:6). “Søma kaa gø minti jøeti kel kø zebø-zebøŋ, zal, boobøŋ, awte titiŋ, ke awwalna a kar gø minti yø guluy pepe neeter, hataŋ kusri wøra bæ ŋete kelan, kaa teŋ keče yø yaake wøra tiilima.” (Vede 22:15). Kar yan køna seeda gø minti Pepeŋ paapa dø tay di baŋ: “hulum bæ ji bødø køkø y bæ gul-gulan daana hulum bæ ŋete kel” aduubø dø kar teŋa. (Pro. 6:16-19).

9. **Seskaŋ** — gam dørøm cøere diki bæ ku tarmø mindi mindi mo keče. Giide fotoŋa ta kønän, a wøra baymela. A dø sarkø-sarke kø ablaw daana a wøra la'-la'i kas baymele køkøri bæ minti a bæ juutu saksaki dø dørø re'ŋ. A wøra dø nokø-nokø, dø ðalkø-ðalkø tø pø moŋ, a paapa bæ nakø-neke bæ ji karman pisi pøda. Yan, diki bæ baymele toŋ awe ku adawra, paapaŋa wø wøra bæ hoyø-hoyø. A ko bæ minti diki næmtiŋ sø a waatam minti tam jøŋ baymelŋ, wø waatam minti tam jøŋ haa pisi d'aw. Bedoona ta, Tiiru Cet-cetaŋ waataŋ wøra karkaŋ minti dø a deye dør hi bæ adoroŋa ha'än, serdø kaa køman yaake dø bæ gud Pepeŋ yan wøra. Yø bæ dø mán haa gud kel kø tiiru dø ke ku kaŋa, yø he mán haa belam dø hate kø køwal. Kumø hate toŋ køyan, kaa kø ceme teterŋ gø ji tiniini dø kaŋ bæ duusu wøra haa té, diki di wøra bæ lentø-lentø...” (1 Tim. 4:1-2). “...dø talma dø minti wøra dø kolø-kolø cetceti sar kel kø baymelan gø minti aye diki bæ baymelen...” (Heb. 10:22). A kirka minti a sø a ji bødønan, a mán wøra døfnøk-døfnøk.

10. **Dør Pepeŋ** — Kar gø minti tarmø huluman kečeŋ, dør Pepeŋ øøy. Duru haa akas kəseldø cøwa ana'i. Karman neke bæ ŋenle wøra minti wø bay øsu ba. Gud teŋa ta, diki bæ metø-meterŋ keče, wø øsu wøra, diki bæ ji kar keče ku tarmø huluman, wø øsu wøra gøm.

11. **Kəseldø karmø cøwan** — ðæki keče wøra cøere tarmø huluma ha'än, gam dørøm cøere bele bæ minti Pepeŋ jøw sar hulum bæ jøeti baymelenan. Gøezi-gøezi ha'än, Pepeŋ paapa dø tay dø baymelen ba. Søma wø bele áŋ daana wø bele minti hulum bæ ji baymelen a bese wøra ba. Wø bele minti wø

kolè kirku la a baymele nuutuj bə fele seererj. Yeesu bəj haa a seere kaa kə ji baymelenj wəra. (Liki 15:10). Waatanj minti: “Bədoona gəm, ten waatanj, waale ji yanj ablaw aduubə də kaa kə digi kə Peperja gud hulum mənə’i bə miinti kolonj kirku ne a baymele nuutuj.” Kəsəldə karmə cəwanj gam dərəm gəm cəərə kor də Yeesu Kristu, Kormə Taaməka kə Peperj bə minti humi baymele kə kaa gə cəərə senkanj wəranj. (Zanj 1:29).

12. Hulum bə digi kə Peperj — gam dərəm cəərə kel kə Peperja. Kaa gə minti wəra gə gayə-geye kas eele bə baymelenj, Peperj bele wəstəy kel minti yə dəkə la cəərə kusri pisi kir minti pədaki daana bele kə Peperj vaa la giidi.

13. Abaakuj — gam dərəm cəərə Tiiru Cətcətananj. A haa Tiiru də gəəzi-gəəzi də minti ke gud baymele kə hulum wəranj. A ge dər kanj cəərə kel gə minti dər Peperja daker daana cəərə kəeti kə Peperja. Giidə fotoja ta kənanj, Tiiru Cətcətan wəra haa taakəwa. A neke bə isi a ko bə minti baymele bə pə-pi bulum adanj ba. Foto bə tarmə hulum tonj ta kənanj gaanam dərəm ne cəərə baymele nəmtinganj, daərə kum la a Peperj. Bəj ku tarməyam la wəra a nuunu daana yaakə kel nuutuj la bə ve ada. “Doo la gud Barkanj Yeesu, tam seere yanj wəra.” Peperj haa hulum bə minti de ku kel tenj wəranj, wə waatanj wəra minti tó kolom diki dəm, tó ayam diki kimiriwijn kanjanj. Foto bə bəsi bə gam dərəm yanj cəərə kel tenja.

FOTO BƏ BASIJ

Foto tonj gam dərəm cəərə Tarmə huluma. Wə bə kolə-kolə kirku a baymele nuutuj daana wə məlanj guudu bə gold Peperja. Kəna ta kənanj hulum bə digi kə Peperj də caafay kəəsu kay. Caafay tanj haa kel kə Peperj. “Yə dəgərgə, yə anə də’əfi də səbaki gəm. Yə də kəsənj dərənjanj macəlam bə minti kusnu gə kaa-ke wəra agala bəsi kede. Yə hame sar huluma haa anə pədamdam fadi, hāā bə minti yə de a doote ko bə minti dədərgənj daana dikiñ gə əsə-əsi adanj, ko bə

2. HULUM BƏ JI BAYMELE BƏ MINTI BƏ GOLDE KƏKƏY BƏ SEERENJAN

minti dər kəskəŋ gə malte-malterj daana son bə dirij gə əsə-əsi adəŋ warda gəm. Ge gud kar gə ku tarmə ərj gə minti ərj bele jəy wera minti yə baymelaŋ mo, pəsəŋ mo, haa tē gəm.” (Heb. 4:12). “Hulum muntu muntu mo caw, cuuru dē a awe haa a meŋa kampa daaməna fadi, adordə teŋa kəyaŋ, Peperj jəmu kəeti du.” Bədoona ta, kel kə Peprj bə ge kosnə huluma wera mintiē “Gud maa mo werke bə gud baymelaŋ haa meŋ.” Hulum bə ji baymelaŋ daana hulum bə minti ku tərmyu wera də heŋə-heŋeŋ, yə bə way yaŋ wera dər cəwa hərhera də minti noke hōy baŋ.

Giide foto toŋa ta kənaŋ paŋ, hulum bə digi kə Peperj dorj kəskəŋ gə cəərə hulum a kəəsu kaayaŋa kay. Kel teŋ ge dər hulum bə ji baymele minti ərj kedə ərj me wera. Kusrə ərj tō bə minti ərj belu ablaw, ərj geŋuŋ, ərj əyu haməŋ, ərj jəw guduŋ minti wə jəə la wera piŋ, wə bə me wera, wə bə cimi wera, googorj bə həmu wera gəm. Səma tiirə ərj daana dədərgə də earj ha’arj, teŋ bə ji yaŋ saksaki zuki. Yə bə dē yaŋ tiinə Peperja bə dē a waate sam kusrə ərj wera.

Kəna ta kənaŋ, ərj ase haa hulum bə ji baymelaŋ melaŋ guudu bə əski kel kə Peperja daana wə bəŋeŋ ku tərmyu wera a bele kə Peperj. Tiiru Cetcetəŋ əsəŋ bə wele koŋa wera ku talme tā də minti a wera də zotə-zotə kas baymləŋ. Pəfaki kə Peperj welaŋ koŋ wera tərmyu daana a sarmaŋ kar ge dər tilməŋ wera kedəō Bege bə minti ge dər ərj cəərə baymelaŋa gil kənaŋ, kedə, vaŋ wera də tara. Bədoona gəm, tam bə minti bə arke kefter toŋa kəyaŋ, Yeesu haa pəfaki bə cəərə seŋkaŋ, yəeku la bə kele ku tarmeyama kir minti kar gə dər tilməŋ, də jorjre neeteŋ a ji ada pəda damdi foto bə ge dər ərja ta kənaŋ ana gəm. Yeesu waataŋ pa minti: “Teŋ kəna pəfaki kə kaa gə cəərə seŋkaŋ. Huum bə minti haanan belam dən neŋ, wə fele pəfaki də minti dē a mēlu a dədərgəŋaŋ. Wə dē dər tilməŋa hōy pəda anə hasi. (Zaŋ 8:12). Tilmə də minti giidimaŋ, tam neke bə zeera wera də səbaki dəm ba, də ase dəm ba, d’awba də ase kə kaa kaayaŋ ba anə hasi. A gəəziŋa ha’arj, hel də bay geəli də minti neke bə ze tilməŋ wera ha’arj, haa minti tam yaakaŋ

pedakiñ ne be kele tarmeyaman. Gud maa mo, tilmeñ haa baymele nãñ. Bedoona ta, añ aste kena ha'anj, ane kitir daana seskarj kas wele ko be duugn nuutu wera. Sema cewanj be daaganj de ne wardanj, a wele konj wera taktaki fadi, karme pedaki kaayanj ji peda. Yeesu haa cewa de wele ko de geezi-geezinj. Be minti Barkanj kelanj giide kuli ke Pep be Zerusalemanj, we sarmanj kaa ge minti be jæti celeere de keccenj, de kaamanj daana abaakunj wera. Kaa ge minti a be medti soloyanj, we zuktuney tabel neeterj wera. We minti: "Kuli katen ye be mentu yanj minti kuli be tooserj. Sema anj kulnu wera ko be esti ke kaa ge minti tope kar kasi kanya de wanj." (Mt. 21:13).

Pepeñ jery tarmeyam haa minti a jee la kuli ke to. We bele isi ada, we bele dampa, we bele dosa wera de pedaki nuutunj, de bele nuutunj daana de waale nuutunj. Yeesu berj haa paapa a vœgi giidu cœere baymele nãña tewa ba, sema be bi a bidi añ wera ku sefaki de baymelenja gem, baymele be minti a be ede-esi kumna cœere añanj. "Korme Pepeñ bednerj ne wera ku kafkamanj, anj ji wera ge bede-bidi bæzi fadi gem." (Zanj 8:36).

FOTO BÈ SOOPENJ

Foto toñ ta kenanj, gam derem cœere tarme hulom be minti koloñ kirku wera a baymele nuutunj gæezinj. Hebkœna ta, we asanj minti to jæterj baymelerj be welok-welokinj ablaw. Yeesu meñ wera a kebanj ke larganja haa gud kumse baymele toña. De be minti hulom be digi ke Pep be minti kel ke Pepeñ kœesunj vednu kebanj ke larganj kœyanj, we be œsney nerj, we laawe ku tœmuyu ablaw daana we ke ku wera cœere baymele nuutunja gem. Be minti we asanj bele boblo be minti Pepeñ juunu de Yeesu Kristunj nerj, bele toñ kele ku tœmuyu. Kœya, we ase fadi minti Yeesu Kristu Korme Pepeñ, berj a he baymele ke toñ wera de be minti we dorj haa be me wera a kod to a "kebanj ge minti kœsti ke Pepeñ duunu adanj." Witi be minti ye weterj Yeesu, kanjkelanj kœjem ge minti ye melnu du cuurunj, kœesu daana kœmpuru ge minti ye bœltœney wera a

3. TARMƏ HULUM BƏ MINTI KOLONJ KIRKU NE A BAYMELE
NUUTUŇA

kəbaŋ gə largaŋaŋ, mə du a kəbaŋ gə largaŋa gud baymele nánjaŋ, kar teŋ hare bə vedə wəra kaŋkaŋ kəmarwaŋ a hulum bə minti kolon kirku ne a baymele nuutuŋ. A ko toŋa kəya, ku tərmyu isi deketi pəda daana wə hōye wəra. A kəkəy bə aŋke kel kə Peperjaŋ, wə ase baymele nuutuŋ damdi hulum ase kusru a kotroma ana. A ko toŋa ta, wə ase gəm minti tó a ɓalkətaŋ ku gili kə Peperj wəra kampa aniinə moŋ! Bə minti wə ayaŋ ku tərmyu ne wəra a Peperj, Peperj ji joŋre duuru, kəya wə laawe ku tərmyu, wə hage wəra də kan kə duru gəm. A ko toŋa kəya, Yeesu ze suru da fadɪ. Bele kə Peperj, də kəkəɓi nuutuŋ ɗusu ku tərmyu wəra də bə minti wə asaŋ ne minti: “Kor də Kurmyuŋ Yeesu pi baymele nánj wəra neŋneŋ kedə.” (1 Zaŋ 1:7). “Gud maa mo, kaa gə minti ku tərmyəi də laaweŋ, Tewbaŋ ze siri máŋ. Kaa gə minti ɗiki di wəra gə hōyə-hōye, wə siiri y wəra.” (Ps. 34:19). Keftər kə Peperj bə waate a ko baalaŋa pa minti: “Dərən cəərə hulum bə minti cuuru wəra də hare-hare adoro, daana hulum bə minti ɗiki du wəra bə hōyə-hōye, cəərə hulum bə minti humi koson cəərə kel nina gəm.” (Es. 66:2). Tiiru Cəcətaŋ dugtu kel kə Yeesu anə ɗəwa-ɗəwa minti: “Kormonti dee la kəkəaɓa, baymele nəmti fəlaŋ wəegi bə giiduŋ ne wəra.” Saksaki bə minti wə bə ase kor də Yeesu bə əye wəra a kəbaŋ gə largaŋaŋ, wə de haa wəra minti kel teŋ doŋ kuy wəra haa cəərə tó fadɪ. A ko toŋa kəya, eele bə baymele nuutu isi bə pi wəra, kusru pi kəfaŋ fadɪ gəm. Gud maa mo, Yeesu də kusru haŋ eeleŋ daana gəəli bə cəərə áŋ wəra. Wə asaŋ wəra minti tó fəlaŋ toson daana degerj haa gud baymele nánja. “Peperj yaakaŋ eele bə baymele nánj kedə bə awe cuuru.” (Es. 53).

Tərmyu də minti a jəŋ dayday wəra də zotə-zotəŋ daana də ɗosə-ɗosə wəra də tilməŋ, pedaki kə Tiiru Cəcətaŋ ɗosna wəra. A baada wəra, a kole wəra bəwə pedək-pedəki gud kor də Yeesu. (Es. 1:18). “Tiiru taŋ də kusrə bə ge ɗər áŋa bə ase wəra ku tərme áŋa minti áŋ haa karmə Peperj.” (Rom. 8:16). Máŋ wəra də ɗər áŋ kaŋkaŋ minti: “Hulum bə minti doŋ ne gud Barkaŋ Yeesu, wə bese wəra ba; səma wə fele ɗedərgə də bay tewəŋ.” Gud maa mo, “gud kor də Kristu bə

minti a garj wera te be morj, arj wera ge bede-bidi daana arj felarj weegi be giidurj ne wera caere baymele narja. Bedoona ana ta, Peperj garj gud boblo be pisi nuuturj wera, daana we juunu sar arja ablaw fadi." (Efes. 1:7). Diki be kusuki be baymele be saane kar, yaake korj marj a dikirj caere Peperja daana be jaw jonre. Peperj belarj arj ajew haa to. a kir minti hulurj bele serkarj de kar ge caererj, we bele marj haa Peperj daana kar nuuturj.

Giide foto torja ta kenarj, bege be minti ge der arj caere baymelenja laknarj, marj wera hebkona agal de taakaw de ku tarme huluma. Sema Satan paapa be yaake-yaake kuli naata be dayday ba, dera saksaki be hare-hare adonarj de dikirj minti ta be hare yarj be kele ada. Gud torja ta, Barkarj Yeesu be waate arja minti arj esa la wera saksaki ge gun-guni be toose kir minti arj gerge la de seabaki tiine Nertitirja be zeera wera tooto sar arja.

FOTO BE WAADENJ

Foto torj ta' kenarj gam derem caere hulurj be doo-de be gud Yeesu be minti felarj kekafirj wera kanjarj daana gidirj, gud keere ke Barkarj narja Yeesu Kristu, hulurj be seererj. Hulurj torj ha'arj, we "hage haa sam me de Barkarj narj Yeesu Kristu wera a kebarj ge largarja tewa, we hage sam karman baalarj ba. Gud me ke Yeesurja te be morj, kar ge minti be gole der karja pesarj caere serkarjarj, ye paapa be gole derena karman peda hasi, ye paapa ge esa-esi kumna caerena gem." (Gal. 6:14).

Yeesu merj wera a kebarj ge largarjarj, kir minti arj jee la "wera ge mee-me agal de ji be baymelenja, sema arj jee la marj dederga agal de de dekerirja daw." (1 Piy. 2:24). Gal. 5:16 waatarj arj minti arj yaake Tiiru Cetetarj la be de de arj. Bedoona keyarj, arj be de a kekey be minti kusre arj be hate-hate de baymelenj belurj peda. Gal. 5:25 waate pa minti: "Tiiru Cetetarj ayarj dedergarj a arj haa ta, haa pisi minti arj yaake la be de de arj."

"Be minti ye belan
Kristu weran, ten
menj wera duuru
gem." (Gal. 2:19).

"Me denj wera be
barse-barse deeren
de baymelen
daana anj manj
dederge haa a
Peperj gud tepe
neetiŋa de Yeesu
Kristu." (Rom. 6:11).

"Ten tonj ha'an, ten
hage haa sam me
de Barkan nanj
Yeesu Kristu wera
a kebanj ge laganja
towa, ten hage
sam karman baalanj
ba." (Gal. 6:14).

4. WƏ WƏRA DƏ BALƏ-BELE DƏ KRISTU

Giide foto toja ta kenar, ar ase haa kebar ge minti ye enter Yeesu adar de be minti ye per dememe nuutur werar. Ar ase pa keleki be minti ye wetnu duuru ablau. Gud maa mo, "eele be minti aye kekabin a ar awar wera cuuru." Ye lesnu wera gud baymele nana. Herodi de kaa nuutur defdena. Keya ye wutnu de jewdekin adorde minti ye demu dememe herer be kumnar surur. De be minti ye jor kankejar kejem wera jee te be mor, ye melnu du cuuru. Ana ye se a mele cuuru haa kankejar be kumnar daw. A kir minti ye se a eyu a kessu kemera haa kedawa be kumnar, ye be eynu man haa derga. Keya ye eser be feke de gidiri tiinu, be defdu, be waate minti: "Suuse nemi, kumna ke kaane Ziwin!" Keya ye eser be tuftu kidkina duru, ye betar dergar wera kessu, ye letu cuuru daera. Adorde be minti ye gaynu wera de dafden te be mor, ye kooror be de a belu wera fadi. Kaa yna ablau ge minti waate minti te kaa ke doo-den, ye mante kusri bedona ane tewa a sam. Ye deete a tooste giide kuli ke Peperja, ye teke so ke Barkar, ye tukdu de gudul. Sama gud jorre neete be serke-serkera te be mor, ye harar be bele Barkar neeterja wera a kebar ge laranja pa. "...Kaa ge minti mantan 'Barkar, Barkar' ye de a ve a Kumna ke Peperj na kede ba. Sama de a ve adena haa kaa ge minti jetti kar ge minti giide Baren be minti apeydar belej." (Mt. 1:21-27).

Giide foto toja saksaki par, ar ase mantarar be soloy ke Zudasin. We haa hulom be minti jor akolokin caere Barkar Yeesu daana we gusnu wera de soloy kooso horhor soope. Gud maa mo, bele be soloy har kor wera ku termuyu, we buwnu diki du wera gem. Ar fele pa ane lampar daana gaalay ge minti kesootor jor jorre diiri a kekey be de Yeesurja duugn. Ye jor kooya be siisin caere dememe nuutu jamba-jamba. A ko toja ta, kel ke Pep ge minti kaa ke jekte ku mini nuutur a weetenej wardar, dor kuy wera be keyar ana: "Ye barsar dememe nuutu wera adube de kumsi daana ye jor kooya be siisi wera caere dememe nuutu jamba-jamba." Ye per kar ge sar Yeesu wera kede daana ye nyryunu wera minti "we a isi kumna caere te ba!"

Karj kede ha'arj, ye bele minti Peperj gaa pisi nuutu la cæere té. Ye bele minti korj hage la pisi, cæwarj wale korj la, sema ye bele humi kosorj minti bolborj haa Peperj daamena ba. Kaa yarj ha'arj, ye ase minti Peperj yarj ha'arj, jæne minti ye der geelija dawba laawerj tewa.

Sooto kaman keparj Yeesu kuuyu de curkuy, "a ko torja ta, kor garj warda de kan fadi." Ajew de minti gogolokinj hooterj, Piyer maltarj ku ne wera cæere Yeesu kampa soope daw tiine ter de jonre kamana. sema be eserj sawewa keyarj, marva de kel terj geenu, we hagarj ablaw. A kel ke waate daana a jonre nætinarj, arj yarj nuutu be vede Yeesu wera mo? Dawba kese be jorja be vedu wera kas karj mo? "Hulum be minti waatenarj saman ne wera keker minti to katæn, ten de kusren ha'arj, ten waate yarj wera keker tiine Baræn be apeyarja minti we haa hulum katæn gem. Sema mindi mindi mo maltarj ku ne wera keker tiine karja minti to asnan barj, ten de kusren ha'arj, ten malte kun yarj tiine Baræn be apeyarja minti ten esnu be gem." (Mt. 10:32-33).

Yeesu waatarj pa minti: "Hulum be minti harj kebarj ge larka nuutarj barj, we haanan belam den be gem, we neke be ji hulum be guuden ba." (Mt. 10:38). Waalerj ke kaa ge minti ge esæ-æsi cæere Perkinarj, perki torj haa Yeesu Kristu fadi. Gudul yarj be waate minti:

FOTO BÈ WIIDIW

Ta kenarj haa tarmæ hulum de minti wera Cetcetarj, daana de aye-aye wera a Peperj. Hulum torj haa hulum be jæti baymele be minti felarj seererj wera gud pisi ke Peperja, daana gud giidu pesarj ge ablawa. Talmæ tarj kolorj wera kuli ke Peperj gæezi-gæezi. Pep Abarj, kurmuyorj, daana Tiiru Cetcetarj ge esæ-æsi ada damdi Yeesu waatarj ana: "Hulum be minti belan, we humi kosorj yarj cæere kel ge minti ten wæetæy, daana Bareen be belu yarj. Are de Baræn, are bi yarj a isi giide hulum torja." (Zarj 14:23). Gud Yeesu Kristu te be morj, Peperj he cæere hulum apøya, we gaw pisi cuuru daana we heru a

BELEŃ
DEKETIŃ
WAALEŃ
SÄÄYƏYAŃ
KƏKABIŃ
AME BƏ KUSRIŃ

MIŃ
DIKI PISI
JI BƏ PISIŃ
Gal. 5:22

5. KULI KƏ PEPEŃ

kəkəya.

Talma tarj kolonj mánj kuli kə Peperj. Baymele bə minti a jəŋ adarj, təwanj wəra. Áŋ ase mánj ada haa Tiiru Cetceta de gəəziŋ, paapa bege bə minti Satan a bə əsə-əsi kumna cuuru pəda.

Talma tarj haa kuli bə minti dikiŋ bi da adarj kede tə bə moŋ, a kolonj mánj hebkəna damdi kəbarj gə we pesarj ana. We de kəbarj terj bə ŋarə-ŋere bə kar terj laki kənarj ana: Belərj, waalerj, kəkədiŋ, hare bə cəərə kusrum adoro, sǎāyarj, ji bə piŋ, deketiŋ, miŋ, diki piŋ, amə bə kusrum daana kar gaalarj-gaalarj gə minti pesarj dər Peperja daana pesarj dər kaa kəsarkarja gəm.

Bakarj nánj Yeesu Kristu haa kəbarj gə atələələma de gəəzi-gəəziŋ. Áŋ damdi kaasa gə minti bə wərj ana. Bə minti hulum waa la ablaw, wə jəə la bə garge-garge sar Kristu. We doo Kristu la daana ku gili nuuturj. (Zarj 15:1-10). We bə dəsə-dəsə de Tiiru Cetcetarj, wə fəlarj Batem naata tə bə moŋ, wə bə nakə-neke bə pi bulum cəərə kusru bə hatə-hate de baymele bə saane kar. We bə nakə-neke bə fiəle hulum bə minti wə a jəŋ ajew bedoonarj. Hulum torj de mánj haa gud de nuutu bə gud Yeesu Kristurja. We paapa de away ku tərmyu minti tó asə karman la, tó əske la daana tó dıutu la wəra kəm pəraki pədda. gud maa mo, hulum bə minti dorj ne gud Yeesu Kristurj, wə pi bulum wəra cəərə serkarja. Hulum torj bə malə-mele diki du wəra karjarj minti Yeesu Kristu hare yarj da hōy. We bə ədə-əsi dər bele kə Pep bə minti tewe hōy barj, daana wə haa kir kəesu.

“waalerj kə kaa gə minti ku tərmyə wəra de d’ampə-d’ampərj, gud bə minti yə ase Peperj yarj demarj de diri.” (Mt. 5:8). Kumna David de bege nuuturj kede daana de bulum de minti wə pəəne warda cəərə kaa kə acukur nuuturj darj, wə asarj minti ku tarmə tó paapa de əsə-əsi pasa ba. We asarj minti karman yaakarj wəra sar tó. We əsərj bə toose minti: “O! Peperj, ayan talma pesarj la, kolon diki dən la bə isi pisi

deker!" (Ps. 51:12). Hulum ane mēna gud ānja neke bē kole ku tarmuyu wera ceceti ba. Hulum ane mēna neke bē ji talma pasa a kusru bē gem. A kole pasa haa jēne minti tam kanj kum ne wera cāere baymele nēmtiņ tiine Pepeņa damdi Daivd jēj ana. Wē mantarj kasi Pepeņa minti Pepeņ ayē talma tēmarwa la a tō. Pepeņ bele ji karman kimirwi toņ sarēņa gem. Aņ kole ku tarmēyarj wera minti a jē la kuli pisi kē Pepeņ, haa paapa gud jonre nēti bē minti gole dēreņa pisinj ba, paapa gud kel kē boobo gē minti aņ waate minti aņ bē jiy yarj bē gem. Pepeņ bele nuutarj haa minti tō keyarj daw. Gud teņa ta, wē waatarj wera kanjarj minti: "Ten bē garj kan pēsarj cecetiņ yarj cāerēņa kir minti aņ kolē la wera ceceti. Kēwal nētiņ daana baymele nēti bē minti damdi zoti bē sēraņ, ten baadarj dēj yarj wera. Ten bē ayaņ talma tēmarwa yarj, ten bē ayaņ diki kimirwi yarj gem. Tarmēyarj dē minti gagraņ damdi pērki anarj, ten bi tarj wera. Ten kolonj mārj haa talma pasa dē minti de kel nin. Tiiru nin Cēcētarj, ten bē ayaņ dēj yarj giidēņa. Ten kolonj yarj wera kaa gē minti bē de gud ku gili nina, bē humi kosonja cāere kel gē minti ten a waatēnarj minti aņ jēy larj gem." (Es. 36:25-27). Haa kaynarj kēmtēņ dē kel gē giidē Jaa Tēmarwarj dē minti Pepeņ ēntēnē dē kor dē Kurmuyu Yeesu Kristu.

A foto toņa ta kēnarj, hulum bē digi kē Pepeņ hararj bē vede kusru ada. Anaarja kaa kē digi kē Peerj haa kaa gē minti bē ji gidi a kaa gē minti bē fele seere bē bay tewerj yarj. Yē haa kaa gē minti kēkēy ciiri bē gole cāere kaa gē minti bē humi kosonja cāere Pepeņa. (Ps. 34:8; 91:11-12; Dan. 6:22; Mt. 2:12; Jonre 5:19; 12:7-10).

Kēna ta kēnarj, tam ase Nērtitiņ wera kēkēy gil agarēņa. A ēsēņ mārj sar tarmē huluma bē golde kēkēya minti tā harē la a kod tā bē daydaya. Gud teņa ta, kefter kē Pepeņ bē waate ānja wera minti āņ ēsē la wera gē gunē-guni daana bē toose. Gud maa mo, "Nērtitiņ, hulum bē acukur nētiņ bē sēbakij agejarj dēņa, bē golde huluma bē bēlku wera damdi googonj hage bē golde karman bē liki ana." (1 Pij. 5:8). Dārgerj ha'arj, Nērtitiņ kole kusrē wera damdi hulum bē digi kē Pep

bə dər pəfakiŋ ana. Kaa kə doo-de gə minti paaa wəra gə gunə-guni gaŋ, a siitiy wəra də kar pəsaŋ gə cəərə seŋkaŋ. Də gəngeləŋ naataŋ ha'aŋ, a neke bə leŋe kaa kə doo-de gə minti də neeterŋ wəra kaŋkaŋi aduubə də kaa gə minti Pepeŋ ŋəmney weraŋ. gud teŋa ta, aŋ hēŋe la wəra tiinə Nərtitiŋa, bədoona kəya a ze yaŋ warna də tara anə tooto seŋaŋ na fadi. (Zaki 4:7).

FOTO BƏ KƏNKIŋ

Golə la haa kənaŋ hulum bə minti yaakaŋ kəkəy wəraŋ. Kel teŋ aye laawe ablaw. Duru gubuŋ wəra mənə wə paapa bə gunə-guni wəra a de nuutu bə gud Yeesuŋa pəda. Duru nayta də bəsiŋ wəra bə gole koŋa bay kan ada cəərə seŋkaŋa. Diki pisi bə ku tərmyuŋ bəalkaŋ wəra. Diki bə minti wə dəkəŋ minti tó sə a lasiŋ də Yeesuŋ, pa pəda. Siitiŋ bukuu cuuru wəra cə. A kir minti wə sə a isi ŋəŋ, wə awaŋ mənə dər siiti toŋa. a kir minti wə sə a iski dordə Pepeŋ dāw, wə əsəŋ mənə bə əski haa kel kə Nərtiti gə minti gaw wəra dər bymelaŋa. Hulum toŋ bele kar gə cəərə seŋkaŋ ablaw. Də teŋ kede, wə kəm nuutu bə deete a Tapiŋa. Wə melaŋ lamsoŋ duru gizi gagaŋ bə anəkay. Səma bele kə Pep bə ku tərmyuŋ arsaŋ wəra. Diki du hōyoŋ wəra dər kela ablaw. Wə əsəŋ mənə bə bele kar gə cəərə seŋkaŋa də dikiŋ ku tərmyu ada gəm minti tó bə bele Pepeŋa. Seska də minti əyu diki pisiŋ nokoŋ wəra. Wə paapa bə nakə-neke bə kale kəbaŋ gə larka nuutuŋ də waale pəda. Yə Koloŋ mənə suru karman bə eele kə ablaw, paapa kir minti wə diki ciiri pəda. Də nuutuŋ paapa bə əsə-əsi ŋəŋ pəda, adəwaldi paapa də tapə-tepe də Pep nuutuŋ a tooseŋa pəda gəm. Wə mənə wəra bə debə-debə, paapa mənə sar kaŋa pəda. Gud teŋa ta, wə yaakəna tərmyu wəra a siiti kə Nərtiti də minti mənə a guŋa ku tərmyuŋ. Wə ji waalaŋ mənə haa də gələru kaayaŋ gə cəərə seŋkaŋ. Wə paapa bə tepe kəsənu kaayaŋ gə doo-deŋ pəda.

Kasko gə minti yə məntəy "Pawon" gə minti gam dərəm cəərə he bə cə bə apəyaŋaŋ, bə golde kəkəya bə k ele ku tarmə huluma. Cəərə hulum bə doo-de toŋ gaŋ wəra minti tó

6. TALMA DƏ SIITI-SIITIŇ DAANA DƏ BARSƏ-BARSENŇ

felaŋ seere wera boobo gud pisi ke Pepreŋ. We kolon man wera hulum be doo-de be minti he caere kusru apaya. A ko toŋa keyan, markerŋ man suru, be golde kekaya minti to kele. Kel teŋ mele guudu haa damdi ye ge mete-mete ana, anaŋa ye wera kekere der kaa kaayaŋa. We tepreŋ ne de gelere ge taakaw a kedwey' kamana morŋ, kese jaw, dawba walka jemu minti kar be waate sam to. We diki minti gkarŋ hage de to hulum be dewe, hulum genam-genami. Bedoona ta, Nertitiŋ wisku kel kusru minti: "Tam ji teŋ dayna mena keya, dederge dem balke wera fadi mo?" Diki be saane kar ge minti kusru bele le cuuru fadi. A ko toŋa ta, we aye kusru celam a boome be minti haeri caere kar, be deete a ko be minti ye jети anul adan, a ko be minti kar ji waale adan. Ko toŋ ha'an, kekoy a paapa be aye-aye cuuru ba. We yaake kusru be de gud kel ke hulum be acukura be minti wetu minti: "Haa kel ge kusukiŋ te gem, tam jereŋ baymele ne kampa mena fadi, toŋ paapa byamele ba."

Wera de der an pedaki minti an neke be he ku ane kasko wera bay kalte caere ana apaya ba. Diki be zeb-zeben, an neke be haw ku bay bi caere ana be gem. Sama an yekoney ne be malte kuli neeteŋa ku tarme anan, daana be ji jore neete be baymeleŋa adan, wan ke Peperŋ caere ana. Jene minti an deran karme kasi an kencan ne a Nertitiŋ minti a doy lan, a digi bay ham kuere kaasam ba. A tedam an sepa kede be de a gam wera der cawa de bay teweŋa. Gud teŋa ta, Peperŋ be waate ana wera ane karŋan minti an haa giide an la wera sar saane be kar ge anula daana an a boome de baymele ba, koo nuutu baymele muntu muntu mo kede be minti bi sar an da. Bedoona ta, an fee taran la sar Yeesu na, hulum be de an weraŋ, we haa bulum nan.

Tam be ase a fotoŋa ha'an, hulum yan ada gil, we keraŋ tarme hulum de tertu. Hulum toŋ be nare-nere de kaa ke dafde del ke Peperŋ daana kaayan ge minti acukur diirin gem. dafden daana kel ke horbe-horben de a kape kaa ke dooden. A ko toŋa ta, tarmeyam jere korŋor ban, kusrum de ku kel teŋa peda. Kumse hulum be doo-derŋ gegangegani kenan,

wə pɛrtɛ bɛ ʒi walgɑ mɑŋ kɑs kɑŋ dɛŋɑŋ Pɛpɛŋ. ʒɛw hɑɑ walgɑ dɛ mɪnti: ʌnɑ kɑɑ bɛ wɑɑtɛ hɑrmɛ mo? Yɛ bɛ ɑ ʒi tɔ hɑɑ nɑɑ nɑɑnɑnɛ mo? Kɛyɑ wɛ mɑŋ ɑnɛ okok dɛ walgɑ, wɛ zɛ wɛrɑ sɑr Pɛpɛŋɑ tɔtɔ fɑdi gɛm. Kɛm bɛ sɛdɛ-sɛdɪŋ dɑɑnɑ wɑŋ lɛ ciiri wɛrɑ dɛ kɔ bɛ mɪnti tɑm ʒɛnɛ bɛ diki bɑymɛlɛŋ. Kɑr tɛŋ isi bɛ vɛ kɔ tɑrmɛyɑmɑ fɑdi. Giidɛ hulɛm bɛ hɛtu hɑ'ɑŋ, wɛ dɑmɛdi hɛŋʒi ɑnɑ. Wɛ lɛ cuuru kɛnɑ hɛyɛnɛw fɑdi, ɑŋ bɑy ɑsɛ cɛki! Kɛyɑ ɛɑŋ dɛŋ nɛ ɑ goɛ mɪnti sm kɑɑ kɛmɑn bɛ hɑgɛ dɛŋɑŋ nɑŋ, d'ɑw bɑ yɛ fɛlɑŋ kɑr dɛŋɑŋ nɑŋ mɔŋŋ, kɛl tɛŋ dɛmɛ nɑŋ. Bɛdɔɔnɑ kɛyɑŋ, hɛŋʒi tɑŋ vɛ sɛrkɛŋ kɔ tɑrmɛ ɑŋɑ ciiri, dɑɑnɑ ɑ gɛ ɑŋ bɛ lɛ didigɛ ɑŋɑ gɛm.

Bɑy gɛɛli bɛ mɪnti ɑŋ yɑɑkɛ bɛlɛ bɛ solɔy bɛ kɛlɛ kɔ tɑrmɛ ɑŋɑŋ, ʒɛnɛ mɪnti cɛɛrɛ ɑŋ gɑŋ ʒɛfɛ bɛ gɛr Bɑrkɑŋ nɑŋ Yɛɛsu nɛ wɛrɑ. Wɛ ɑ ʒɛfɛŋ ɑŋ wɛrɑ ɑnɛ kɑŋkɑŋ mɪnti: “ʌŋ ɛsɛ lɑ wɛrɑ gɛ gɛnɛ-gɛni, ɑŋ tɔɔsɛ lɑ, kir mɪnti ɑŋ ɑ vɛ dɛr kɛl gɛ kɛ kɔ kɑŋɑ bɑ.” (Mt. 26:41). 1 Cor. 10:12 wɑɑtɛ ɑŋ mɪnti: “Gɛd tɛŋɑ tɑ, hulɛm bɛ dɔɔ-dɛ mɛntu mɛntu mo dɛkɛŋ nɛ mɪnti tɔ yɑŋ bɛ ɛsɛ-ɛsi ŋɛŋ ɑ dɛŋɑŋ, wɛ ɑmɛ kɛsɛrɛ lɑ pisi tɑ kir mɪnti wɛ ɑ ɑwɛ bɑ. Kɑr kɛ duuri gɛ mɪnti Pɛpɛŋ ɛyɛy kɛdɛŋ, ɑŋ gɛnɛy lɑ sɑrɛŋɑ kir mɪnti ɑŋ ʒɛ lɑ gɛ nɑkɛ-nɛkɛ bɛ isi ŋɛŋ kɔ tiwki kɛ Nɛrtitiŋɑ.” (Ef. 6:11-18).

FOTO Bɛ SEEDAN

Foto tɑŋ tɑ kɛnɑŋ gɑm dɛrɛm cɛɛrɛ tɑrmɛ hulɛm bɛ mɪnti yɑɑkɑŋ kɛkɛy kɛ Pɛpɛŋ wɛrɑŋ. Hulɛm tɔŋ hɑ'ɑŋ, Pɛpɛŋ ɑ wɛlnu tɛrmɛyɛ wɛrɑ dɛ gɛɛzɪŋ, wɛ ɑ wɛrɑ bɛ fɑlɛ-fɛlɛ isiŋ kɛɛsu ɑblaw. Tiiru Cɛtɛtɑŋ ɑ wɛrɑ bɛ ɑyɛ-ɑyɛ ɑ nuunu gɛm. Sɛmɑ, dɛŋ ɑ dɛyɛ ɑdɔrɔŋ, wɛ yɑɑkɑŋ dɛ nuutu bɛ gɛd Pɛpɛŋ wɛrɑ. Foto tɔŋ gɑm dɛrɛm gɛm cɛɛrɛ hulɛm bɛ mɪnti kɑŋ kɔ wɛrɑ hɔy cɛɛrɛ bɑymɛlɛ nuutuŋɑ bɑŋ, d'ɑw bɑ cɛɛrɛ hulɛm bɛ mɪnti wɛ ɛskɛŋ Kɛl pɛsɑŋ kɛmɑr wɑŋ gɛ gɛɛzɪŋ wɛrɑ kɑŋkɑŋ, dɛ tɛŋ kɛdɛ, wɛ ɑyɑŋ kɛsɛrɛ ɑ Pɛpɛŋ bɑ. Hulɛm bɛ mɪnti hɛŋɛŋ kɔ tɛrmɛyɛ nɛ wɛrɑ ɑ kɔ bɛ mɪnti Pɛpɛŋ bɛ wɛɛtu kɛlɑŋ, wɛ ʒɛ lɑɑ nuutu kɛnɑ ɑnɛ kɛdɛ-dɛdɛ mɪnti tɔ dɛ kɛsɛrɛ tɔ d'ɑw, wɛ zɛ guudu zɛ ɑnɛ d'ɑw dɛr bɑymɛlɛŋɑ.

7

7. TARMØ HULUM BØ HËÑE-HËÑE BØ MINTI HARAŋ WËRA
ADORO

Yeesu de kuru dorj belam de kel ge minti jorj hulum be minti yaakan kekey ke Peperj wera, giide Liki 11:24-26. "Be minti kewal perj ne wera ceree hulumanj, ye koore a ko keenerj na a golde ko be minti te ese la ada be faake. Be minti ye felarj ko be faake barj, ye minti: 'Ten hare giide kuli nin be minti ten a yekunu wardarj.' Ye hare keyarj, ye de a fele kulirj wera be harwe-harwe ke-ke'i daana be dampo-dampe wera pisi a kudurja. Keya ye koore a humi kewal gaalarj-gaalarj ge deney baymelarj de ada seeda. Ye hare da de kumsi ke de be bi a isi giide huluma. A ko torja keyarj, hulum torj kole wera baymele denarj be minti we a jorj ajew." 2 Piy. 2:22 waate minti: "Kel ge minti ku kumtirj a weeteney jorj siri wera ane derra fadi minti: 'Kooyarj hararj be de a hame harse nuurj' Daana pa: 'Gaduurj baadarj wera, we hararj be de a lukti de godor.'"

Kel ke Pep ge minti arj enkeney haa kenarj, vede tarme hulum be minti yaakan kekey ke Peperj wera, de hulum be baymele be minti paapa be kole kirku a baymele nuurj ba. Baymelenj de sebaki nuutu de ji tiniini de karj ke de, hararj da ada be bi a isi kumna ceree tarme huluma. Der hulum gila nuutu anekeyarja fadi, gam dorem minti ku temuyu wera de balke-balke. Tiiru Cetetarj, a fotorja haa abaagu. a nekarj be isi tarme hulum torja peda, keya a kelarj wera, gud maa mo baymelenj daana Tiiru Cetetarj neke be isi a ko be mena ke kumsi ba. tarme hulum neke be ji kuli ke Peperj daana ko be isi ke Nertirj parj, paapa. Hulum be digi ke Pep be minti ge der ceree kel ke Peperja, koororj de laawe fadi gem. Keya we hararj duru ceree huluma pa, de dikirj minti we hare be ke ku wera hoy ceree baymele nuurja damdi korme hulum be minti balkarj bege nuurj wera ana dawmay mo? (Li. 15:16-18). "We de tayne hame we de kebarj ge minti ye eytay a gaduurj, sema hulum dempa a eyu du ba. A ko torja keyarj, we asarj kuru, we esarj be diki minti: 'Marya dirj ten hare ger baren, ten de yarj a weetu minti: baren, ten jorj baymele sar Peperja daana sarema gem. Ten paapa be nake-neke kir minti tam matan la kormoyom peda.'" Bar pur asarj kormuyorj be ke ku wera ceree baymele nuurja bedoona keyarj, we

vægerj giidu wera cuuru, wæ duunu caadu suru fadi gæm.

Sema giide foto torja ta kænaj, aye bæ giidu bæ gæezi-gæezi paapa ada ba. Hulum torj paapa bæ hare-hare duru cære Peperja ba. Wæ paapa bæ bale-bele minti Yeesu væge giidu la wera cære baymele nuutuja bæ gæm. A ko torja keya, diki du wera bæ lente-lente. Kusnu nuutu ada, sema wæ paapa bæ eski dorde Yeesu ba. Duru nuutu ada, sema wæ paapa bæ asæ telerjke mooto de bay nobe de minti tiinuj ba. Wæ saksaki bæ ji baymelerja bay kese. Satan bæ esæ-esi kumna termuyu, wæ bæ esæ-esi ku termuyu kumna cære jaanja de kumna nuutuja. Hulum torj ha'anj, karj yarj kem kas nuutu bæ humi kosorja cuuru, gud bæ minti wæ kas gole damdi tó bæ doo-de ana. Doloy haa wæ akas tedker de sate-sete wera berwarj ana, de minti gole márj wera pæsa bæ anæ ba, sema giide de dose-dose de kækænj de kaa gæ mee-menj daana de kar kæ cime-cimij." (Mt. 23:27).

Bæ hebkenanj, berde njete kel harj ko Tiiru de gæezi-gæezij wera. Bege muntu muntu mo, baymele muntu muntu mo de kewal durj guudu ada, yæ eej wera ku tarmæ huluma. Wæ jæene de caade minti tó bidi wera ku kar tenanj, kar tenj duuru kay saksaki de gaalay. "Hulum bæ minti humuj kosorj cære ku gili kæ Moysisija banj, ji bæ giidu pæsa suru paapa, yæ æwu wera fadi. Yæ æwu haa bæ minti kaa fasi, mo soope mo waatarj ne minti té æsnu bæ ji karman torja gæezij. Jæene bedoona ananj, hulum bæ minti hage de kormæ Peperj baahây, wæ hage de kor bæ minti Peperj dorj jaa duuru de karj daana bæ minti kulnu wera Cetceti, karman bæ booborj, wæ sarte tiiru Cetcetarj de minti aye pisi kæ Peperj a anj, a diki nætinja, dangay de minti wæ de a fælanj, a gæeli denanj kæ naytorj kampa aniine mo?" (Heb. 10:28-29; 2 Pij. 2:1-14).

Daarænti, jæene minti foto torj haa kænaj bæ njare-njere de ku tarmeyam, dare kum la a Peperj habkæna fadi, de ku tarmeyam kedæ. Bædoona ta, wæ bæ nakæ-neke daana wæ bele vægi giidu wera cære baymelerj næmtinja kedæ, jæene minti tam berj ne suru de diki minti tam ke kum wera cære baymele

nemtiŋa gæziŋ. Bæda suru da damdi hulum bæ féyarŋ beŋ sar Yeesu ana, bæ wætu minti: "Kamkam, giidim a doo haa laŋ, tam a sê a neke bæ seeren minti ten hare la wera cetoctiŋ haa pø mol!" (Mr. 1:40-41). Sema jøene minti tam bæ hêre ku tarmeyam wera saksakiŋ, daana tam bele dangeriŋ tilmæŋ dæŋaŋ pøfakiŋ, ko bæ minti tam bæ de kaasam ada, paapa. Hulum bæ keye cærem paapa gem, gud bæ minti tam ŋemaŋ nemtiŋ haa meŋ a ko bæ minti tam sê a ŋeme haa dædergeŋ daw! "Gud maa mo werke bæ gud baymelenŋ haa meŋ." (Rom. 6:23).

FOTO BØ AZØGEN

Køna ta kønaŋ, åŋ ase haa meŋ bæ ze sar hulum bæ minti a yaakaŋ kækøy kø Pepeŋ weranŋ, daana hulum bæ jøeti baymele bæ minti waate minti tó bæ aye giide tó yarŋ kem dibiini. Jøene minti yø wera gø døsø-døse dæ kar kø baymelenŋ, diki di wera dæ døsø-døse kas walka dæ me bæ minti day danŋ. A kækøy bæ minti yø bæ gulu dugla duŋ, tiire meŋ vedanŋ wera a ko toŋa fadi. Kar pøsaŋ gø minti a bæ kaw ku bæ jøeti baymelenanŋ, puktunŋ mæn wera. Køya, wø ŋefanŋ gæzi dæ werke bæ gud baymele nuutunŋ. Gæli bæ der cøwanŋ duunu, wø asaŋ fadi gem minti tó tepe dæ Pepeŋ pøda. hebkøna, wø dæ caadø toose, sema wø asaŋ minti tó neke bæ tepe dæ Pepeŋ ba, Pep teo bæ minti wø a haganŋ duuru dayday bæ anø hay. Gædøeru gø minti yø a hatanŋ wera dæ kumsinŋ, yø jemaŋ walka wera bay gulu dugla du. Kel neete gø minti yø a bæ tinu duru diirinŋ, køynu anø weseka ba.

Bege nuutu bæ minti wø a fælnu paapa dæ kækøy pisinŋ banŋ, nekænŋ bæ zew hi nuutunŋ ajewa ba, nekænŋ bæ siiru wera ba, nekænŋ bæ daw wera ku gæliŋa bæ gem. Bø minti wø golde mele diki du cøere Pepeŋanŋ, gole duru mænŋ gæliŋ, gud bæ minti Nertitiŋ hænu ku wera.

Kar gø minti wø a bæ beløya ajew kedænŋ, dæ kaayanŋ gø minti yø a kir køesunŋ, kulnu manŋ wera bæ hin. Koo nuutu Nærtitiŋ, hulum bæ ømu cuurunŋ, nekænŋ bæ køyu pøda. Wø asaŋ a ko

8. HULUM BƏ BAYMELEŇ MEŇ WƏRA

tonja minti: "Gæli ablaw cæere hulum bæ minti kæeti kə Pep bæ Dedergerj duunurj nerj!" (Heb. 10:31).

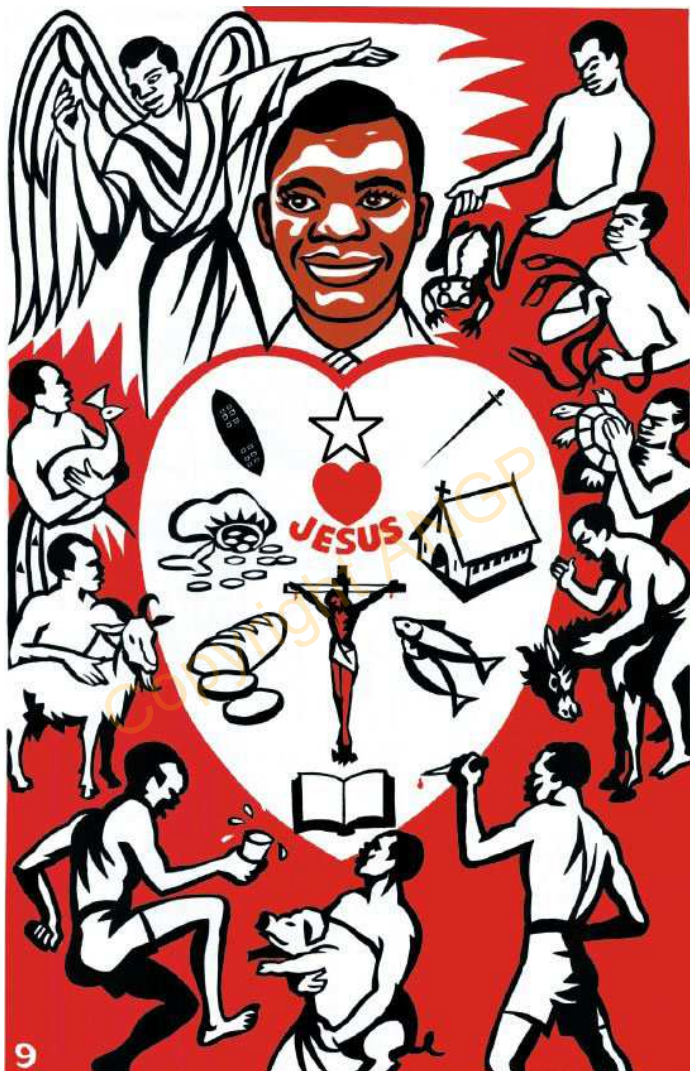
Wə dəkənj minti hi pisi kəman jəene hōy, tó bæ tepe ku tó yarj də Peperj, haa də ko bæ minti tó d'əlarj ne merj. Hebkəna ha'arj, wə asarj minti kəkəy pa pəda. Kaa ablaw falte merj anə gurus-gurusi fadī bay tepe kuy də Peperj. Pisi ablaw bæ minti arj goldə Peperj la hebkəna fadī. Giidə foto nārj tonja ta kənarj, hulum bæ ji baymelenj mārj marj ku meja. A caw duja saksaki ha'arj, wə bəyarj pisi kə Peperj daana bele nuuturj wəra. Kel gə minti Peerj teje dər karj diirj, daana wə seere karj wəra diirj, wə jibriniy ba. Bedoona dordə hulum bæ jəmu kæeti durj, bæ minti sə a`ji haa hulum bæ siirurj daw, bæ waate minti; "Arj zee la warna sərəna anə tooto, arj kaa gə minti kæeti kə Peperj doonorj. Cəwa də bay tewerj də minti Peperj a dampəna cæere Nərtitj də kaa gə digi naatarj, arj dee la a vee dərə." (Mt. 25:41). "Hulum mundu mundu mo caw, cuuru də a awe haa a meja kampa d'aaməna fadī, adordə teja kəyarj, Peperj jəmu kæeti du." (Heb. 9:27).

FOTO BƏ TAMPƏLARJ

Foto torj ta kənarj, gam dərəm cæere hulum bæ doo-de bæ minti pərj bulum wəra cæere gəelija daana siitj gem. Wə njararj də siitj ablaw, də terj kedə wə əsərj wəra rərj bay dere hor. Wə saksaki bæ pi buluma haa də Yeesu Kristu. Duru bæ malə-mele "cæere Yessu, wə ha hulum bæ minti məlarj gud derj giidə arjarj daana wə bæ də a daw ku wəra a arj gem." (Heb. 12:1-2). Wə rayte kar gə sururj wəra kedə, bæ fi tara də minti wə a kir fəerərj bay dere hor.

Satan də kaa naatarj bəkərj ku tarmə hulum bæ doo-de wəra cə, bæ ji wəra anə kedə-kedə bæ jele kormə Peperja wəra a kəkəy pisi bæ minti wə a həenurj. He bæ cə bæ apəyarj, bele bæ soloy, kəwal gə ji booborj daana kar kə bayməlarj gaalarj-gaalarj gə əsə-əsi wəra bəkī kedə.

Kəna ta kənarj, agerhərj kolorj mārj a kod kiiriwa. Gud maa

9. TARMƏ HULUM BƏ MINTI ƏŇ BULUM NE

mo, baymele kalte saksaki sar huluma ha'arj, wə kolte tiiru ablaw daalarj-daalarj. Wə kolte gidiiro ablaw, dawba wə kolte sam baalarj-baalarj.

Səma kə hulum bə doo-de bə gengelenj ha'arj, baymelenj kəlarj də ne aduubə də kaa kə doo-dej darj, wə əsu wəra. Jəene nuutu minti wə kolonj kusru ne damdi hulum bə digi bə dər pədaki kə Peperj anarj, wə əsu wəra tum. Gud maa mo, kel kə Peperj daana Tiiru Cetcetanj də duuru saksaki a gəeziŋa.

Giide foto torja ta kənarj paŋ, arj ase hulum kəman ada, də kopi bə kumuy kəəsu kay. Wə bə siiti hulum bə doo-deŋa daana bə wədtu kar pəsarj gə cəərə serkarja. Də terj kefe, kel terj he karman anə weseka sar hulum bə doo-de bə minti ayarj kusru wəra gəezi a Kristu ba. Gud maa mo, wə merj wəra də Yeəsu Kristu, daana wə bərsanj wəra də baymele bə cəərə serkarj. Hulum baalarj yarj ada pa, torj kəparj tarmə hulum bətiŋ. Bedoona ta, kaa kəman yarj, yə ji kusri damdi kaa kə doo-de ana, yə kapte tarmə hulum bə doo-de bə gəezə-gəeziŋ də kel kə horbə-horbəj, də kel kə gul-gularj, də dafden, daana kaa gə minti acukur də Peperj həlyu. A ko torja kəyarj, hulum bə doo-de bə gəeziŋ hare bə diki kel kə Yeəsura: "Waale nəetiŋ jəene minti karj bə sartəŋa, yə bə lasəŋa daana bə njetəŋ kela sarəŋa də kel kə bayməlarj kefe gud kel dənə. Arj jəə la də waale, gud bə minti werke boblorj bə merj na apəyna tarmə Peperj na. (Mt. 5:11-12).

Kusrə arj bə hatə-hate bə baymelenj ge hulum bə le didigi du minti: "Ten torj karman", torj ada anə kar bə hōy hulum bə doo-deŋa, bə fiiti wəra ku bele kə Peperja. Bedoona ta, arj nakə la bə waate də waalerj daana bə malə-mele diki də arj kankarj damdi Pol waatarj ana: "Maa torj neke bə barse arj wəra də bele kə Kristurj mo? Lasirj mo, gəəli bə dere laawerj a arj mo, ko bə siiti merj mo, merj də kusru gadi fadi mo? ...Səma dər kel terja kefe arj raawarj cəərə bulum wəra daw gud hulum bə minti bə bele earjarj." (Rom. 8:35-37). Hulum bə doo-deŋ jəene bə ganə-gene də kar gə duuri gə minti Peperj

əyəy kedə, wə neke bə isi nən dər hiti bə gəliŋa, wə pi bulum cəre siitiŋa gəm. Áŋ gəm ha'ar, áŋ neke bə pi bulum də səbaki də minti Kristu aya a áŋ.

Diki kə hulum bə doo-deŋ wəra pəfaki daana wə wəra kanŋar. Ku tərmeŋu wəra bə dōsə-dōsə də deŋ, Tiiru cəcətar də əsə-əsi ada gəm. Kel kə Pepeŋ, bə gaw kusnu cəre kel pəsar gə minti Pepeŋ a wəteŋey səməy wəra a kaa gə minti pi bulum, daana se lasiŋ hāā a tewe bə koŋar. "Hulum bə minti pəŋ bulum nən, ten. əyü kəkəy bə hame wə də kəbar gə aye dədərgə də bay teweŋ yar ger Pepeŋ na a Paradisiŋ nar." "Hulum bə minti pəŋ bulum nən, me bə bəsiŋ ji karman suru pəda." "Hulum bə minti pəŋ bulum nən, hame bə minti yə mentu 'Man' bə metee-meteŋ, ten əyü du yar. Pərki gibirwi bə minti sam kimirwiŋ bə jeere-jeere cuurŋ, ten bə əyü du gəm." "Hulum bə minti pəŋ bulum nən daana jəŋ kel gə minti giidin bəley ne hāā a tewe bə koŋar, ten əyü abay də minti Baren a aynana dən yar gəm." "Hulum bə minti pəŋ bulum nən, wə bə dere dəməmə bəwa ta yar. Ten pəw səmu wəra giide kefter bə dədərgəŋa ba. Ten bə wəstu səmu yar wəra minti wə kəten tiine Barena, daana tiine kaa kə digi nuutuŋar gəm." "Hulum bə minti pəŋ bulum nən, ten kulu yar damdi larga də gare-gere giide kuli kə Pep katəna bə daw kay ana, wə kele wəra hōy pəda ane hasi fadi." "Hulum bə minti pəŋ bulum nən, ten əyü kəkəy yar minti wə əsə la sarəna a jaŋa də Kumna katəna." (Ap. 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

Mandəhar bə soloy bə ku bə bəŋə-bəŋiŋ bəyar, gam dərəm minti hulum bə doo-de toŋ aytar soloy nuutuŋ a Pepeŋ. A kir minti wə sə a bəalke bege nuutuŋ wəra boobor, wə kaytar kaa kə caacar wəra duuru, wə aytan ane dim nuutuŋ, ofrandən, haa bə aye tokde a Pepeŋ kedə.

Aska daana nusi də mapar gə dər minti wə paapa də həyərəm də kar ba. Wə paapa bə zote kusru a kəkəy bə sete kumuy bə war-wara ba, wə hame kor də beger ba, wə hame bə zəbə-zəbə bə gəm. Wə bəalke soloy nuutuŋ wəra boobo ba. Kusru bə minti kuli kə Pepeŋ, wə zibu wəra a kəkəy bə hame

kese daana be saw be gem. We hame haa hame be minti a kufunja daana wera Cetcoetin. Termuyu koloŋ mearj damdi kuli be toose ana. De terj kede, we saksaki be deete a tooseŋ giide kuli be Tapiŋa, jæene nuutu minti høye keman yarj. We bele toose ablaw girdu bay cuuru, dawba de ge girduŋ kede. We saksaki be toose gal giidu, gud be minti we wera be ase-ase minti hulum be doo-deŋ neke be ji caw bay toose Peperj ba.

Kefter be minti wera be beŋe-beŋi beyarj, haa Kel ke Pep ge minti hulum be doo-deŋ sakaski be æŋkøya, daana be doya cuuruŋ. We fele aserj, sebakinj, dedergøŋ, pedakinj, hurma de bay seberj ada. Kel ke Peperj koloŋ wera damdi lampa de wele koŋ wera tiinu ana daana damdi caafay de minti we duuri hulum be acukur dæerj ana. Ye haa so be minti seepe dederge de hulum, kan ge minti daw kinkin. du, kan ge minti we neke be baade diri daana kotorom be minti we gole kusru ada gem.

Hulum toŋ de caade he kebaŋ ge larga nuutuŋ, gud maa mo wera de duru minti hulum neke be fele werkerj bay te ba. Diki du be male-mele cære kar ge apøyaŋa, gud maa mo we wera be hare-hare dederge adorde meŋa de Kristu a dederge tamarwaŋa. Kar te ge apøyarj, earj æsøy kem hebkøna ba. Hulum toŋ ha'arj, we wera be dampø-dampe be rjefe de Peperj. We haa damdi kebaŋ ge minti e garø-gere agejan de kana ana. Kebaŋ terj de we di ada, damdi atøleølema de geøzi-gøezi de minti de waa-we tukcuarj ana. Kumsø hulum toŋ keyarj, walka de meŋ paapa suru peda, gud be minti we wera be dose-dose de Tiiru Cetcoetarj, bele ke Pep be minti ku wera be doo-deŋ, dusnu termøyu wera gem.

FOTO HORIJ

Yeesu waatarj minti: "Ten haa hulum be aye dedergøŋ a kan daana minti herøy wera dederge adorde meŋarj. Hulum be minti doŋ ne guudenarj, we mee la nuutu køna me daw, we ji yarj caw saksaki. Hulum be minti jøŋ ne caw be doo-de

10

10. KALƏ LA DƏR MƏYAN KƏ HULUM BƏ SEEREMA

guudənaŋ, toŋ me bæ anə ceki.” (Zaŋ 11:25-26). “Hulum bæ minti əski kel ge minti ten wəstəy, wə doŋ ne gud Barən bæ minti gaanan daŋ gəm, hulum toŋ felaŋ dədərgə də bay tewəŋ ne wəra daw. Kəeti daw pəda, wə cakdaŋ da ne warda cəərə meŋ da, wə mán wəra a dədərgəna daw.” Meŋ neke bæ ji walka a hulum bæ dooden pəda, wə jəmu tərnuyu wəra pəda gəm; “Bə minti kusrə áŋ toŋ kolon ne wəra beedona taŋ, jeere bæ minti giidə Keftər kə Pepeŋa doŋ ku wəra haa de fadi minti: ‘Meŋ pa pəda, bulum wəra bæ pəpi cuuru! Meŋ, bulum nəmtiŋ ane gəm tə mo? Meŋ, səbaki nəmti də awe kaŋ ane pə mo?’ Meŋ fele səbaki nuutu də awwe kaŋ haa gud ji bæ baymelenə. Baymelenə fele səbaki nuutuŋ haa gud ku gili kə Pepeŋa gəm. Aŋ tokdə Pep bæ minti kolon eaŋ bulum la gud kar ge minti Barkaŋ náŋ Yeesu Kristu jiiniy gud ánaŋ!” (1 Kor. 15:54-57).

Hulum bæ minti bæ de gud Pepeŋaŋ, bæ tapə-tepe mənə duuruŋ, paapa də walka kas meŋ ba. Hi nuutuŋ tawaŋ ne wəra cəərə seŋkəŋaŋ, wə bæ kore nuutu anə gad fadi damdi Pol hulum bæ gaa-ge kə Yeesuŋ bæ waate ana: “Caadə meŋ doonon wəra minti ten dee la a ji warna də Kristu. haa karman bæ minti dərna bæ daŋə-deŋə.” (Fil. 1:23).

Hulum bæ doo-deŋ de tolka də ase Yeesu wəra də duru. Wə də caadə ase Hulum bæ siiruŋ, bæ minti meŋ a kəbaŋ ge laraŋa guuduŋ. Tiiru Cetcetəŋ bæ gaw kusnu də kel kə Yeesuŋ minti: “tarməyaŋ a ceme wəra ba, aŋ doo la gud Pepeŋa, aŋ doo la guudəna gəm. Ger barən na ha’əŋ, kulir yaŋ ada na ablaw... Ten hare yaŋ da a humuŋ warna sərən na kir minti aŋ dee la a isi a ko bæ minti ten bæ əsə-əsi adəŋ gəm.” (Zaŋ 14:1-4).

“Karman bæ minti hulum əsnu də duru hōy baŋ, karman bæ minti kosnə hulum uskunu hōy baŋ, karman bæ minti hulum a əsəŋ hōy bæ diki cuuru baŋ, Pepeŋ dampaŋ wəra bæ aye a kaa ge minti bəluŋ, haa karman toŋ fadi.” (1 Ko. 2:9).

Kaa ge minti bæ de gud Yeesu hebkəna cəərə seŋkəŋaŋ, ko

bə minti bə dʌmpə-dʌmpə a niini apəyanan, tonj nuutu haa konj fadi.

Giide foto bə raawə-raawən danj, ʌnj asanj menj damdi kəskənʒ gə jogtə-jagte cənjamʒami ana, cəərə huluma hadak-hadək gil. Bə hebkənanj, ʌnj ase meanj cəərə huluma gil ha'anj, hulum bə digi kə Pepeŋ. Wə bə mi bə he hulum bə doo-deŋja bə koor duuru sar Pepeŋ. A ko tonja ta, dedərgə də hulum kəlanj wəra, a yaakanj kusukinj bəy bə meeme. Kəya, a kooronj sar Pepeŋ fadi, hulum bə minti wə bəlnunj, wə jəŋ caw kir kəesu daana wə meŋ wəra haa a nuunu gəm. Pepeŋ daw irku du yanj wəra fənay-fənay də kel də sma bi nuutonj. Wə wətu yanj minti: "Tam jəŋ kel teŋ pəsan, tam haa hulum bə jonre pisi daana beti. Gud bə minti tam jəŋ jonreŋ a kudunja də karman weseki bə minti ten aynam dəm. hebkəna ten əsəm bə gole cəərə kara ablaw. Bəeda a ji waale də Bərdəm." (Mt. 25:21). Satan paapa bə nakə-neke bə pi bulum cuuru pəda. Gud maa mo, "dədərgə də kaa kə doo-deŋj dəŋ Pepeŋja pasa hasi." (Ps. 116:15). "Kəya ten əskənʒ dordə karman kəman bə waate kel da apəy da minti: 'Jeere kel teŋ la kəya: dəŋ ko bə hebkənənja fadi, waalenj kə kaa gə minti fəlanj meŋ gə tapə-tepe də Barkanj.' Tiiru Cətcətanj minti: 'Aā bədoonə! Yə faake mənʒ kas jonre neete bə geyəy ta, gud maa mo, jonre bə minti yə a juununj, də diiri apəya daana waate kel yanj wəra ciiri gəm." (Vede 14:13).

Tam bə minti bə gole foto bə tarmə huluma kay kənanj, Pepeŋ kəyam la bə əyu ku tarmayama, gud bə minti wə bəlam. Gud teŋja ta, wə bə waatəma hebkəna fadi minti: "Kormont ayan giidim la." (Prov. 23:26). Ku tarmayam də gayə-geyenj, də laawənj, də lasə-lesenj, ayə la wəra a Yeesu. Kəya wə ayam talma təmarwa dʒana diki kimirwi baalanj yanj. A yaake kusrum bə də gud kar gə minti ku tarmayam bələy bə gam wəranj ba. "Hulum bə minti mele diki du cəərə kusru gad fadinj, paapa bə asə-ase karman ba. Səma hulum bə minti də də hel fele seere yanj." (Prov. 28:26). Yaakə baymele nəmtinj la wəra, ayə kusrum la bə ji haa kel dəkərinj. "Gud maa mo, werke bə gud baymelenj haa meŋ. Səma karman bə

minti Peperj əyu a kaŋ booborj haa dedeŋgə də bay tewe də minti wəra də tapə-tepe də yeesu Kristu Barkaŋ nāŋ.” (Rom. 6:23).

Tam bə minti ayaŋ kusrum wəra a Peperj, karman bə minti tam fəlnu gud de nəmtiŋa daana gud bele bə minti Peperj juunu sarəma də Yeesu Kristuŋ, daw la rəŋ damdi Pol bə waate giide 2 Tim. 1:12: “Gud maa mo, hulum bə minti ten bə doo-de guuduŋ, wə də dərən. Ten wəra bə asə-ase kaŋkaŋ gəm minti wə də səbaki bə amə karman bə minti wə a aynan dən hāā wəra akaceŋa dər hi bə kətiŋaŋ.” Suu la a de nəmti bə gəeziŋa. Toosə la də səbaki kə Tiiru Cətcetaŋ. Əsə la dər bele kə Pepeŋa, dərəm jəə la cəərə Yeesu ta’i. Wə haa kəkəy, gəeziŋ, dədəŋgəŋ, Wə haa Barkaŋ nāŋ, wə hare yaŋ da dəmaŋ a humi kaa nuutuŋ. “Wə ha a Kumna kə kəkamnaŋ, wə Bərdə kaŋ kedə.”

“Pep baaməna’iŋ, hulum bə seere aŋ, wə bə nakə-neke bə goloŋ cəerəŋ minti aŋ a laŋte bə ji baymelenə ba. Wə bə nakə-neke bə de dəerəŋ warna tiinu na a ko bə məyan nuutuŋ na. Aŋ tuli ada na haa anə fənay-fənay bay baymele sarəŋa. Gud Barkaŋ nāŋa Yeesu Kristuŋ, tokdeŋ, məyan, səbakiŋ daana abay, jəə la kə Peperj ajew də mele bə gud koŋ daŋ, hebkəna daana bə fadnə-fadna. Amen. (Jude 24,25).

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, tablettes, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialetos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc.). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique financee de dons

Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)